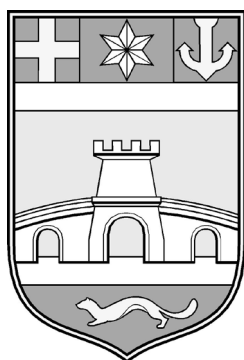

REPUBLIKA HRVATSKA
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
SKUPŠTINA

Materijal za sjednicu

**IZVJEŠĆE O PROVEDBI
NACIONALNE STRATEGIJE
IZJEDNAČAVANJA MOGUĆNOSTI
ZA OSOBE S INVALIDITETOM
OD 2007. DO 2015. GODINE NA
PODRUČJU OSJEČKO-
BARANJSKE ŽUPANIJE
U 2013. GODINI**

Podnositelj

*Povjerenstvo za provedbu
Nacionalne strategije izjednačavanja
mogućnosti za osobe s invaliditetom
od 2007. do 2015. godine na području
Osječko-baranjske županije*

Osijek, rujna 2014.

**IZVJEŠĆE O PROVEDBI
NACIONALNE STRATEGIJE
IZJEDNAČAVANJA MOGUĆNOSTI
ZA OSOBE S INVALIDITETOM
OD 2007. DO 2015. GODINE NA
PODRUČJU OSJEČKO-BARANJSKE
ŽUPANIJE U 2013. GODINI**

I. UVOD

Vlada Republike Hrvatske donijela je u lipnju 2007. godine *Nacionalnu strategiju izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. do 2015. godine* ("Narodne novine" broj 63/07.) s ciljem napretka te daljnjeg snaženja zaštite prava osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju, a potvrđujući pravo svih građana da ravnopravno sudjeluju u svim segmentima društva i nesmetano raspolazu svojim zakonskim i ustavnim pravima.

Zadaća je Nacionalne strategije uskladiti sve politike djelovanja na području zaštite osoba s invaliditetom s dostignutim standardima na globalnoj razini, ali i svim trendovima koji imaju za cilj nastojanje da sva područja života i djelovanja budu otvorena i pristupačna osobama s invaliditetom.

Cilj Nacionalne strategije je učiniti hrvatsko društvo što osjetljivijim i prilagođenijim za nužne promjene u korist izjednačavanja mogućnosti osoba s invaliditetom, odnosno stvoriti uvjete za njihovo aktivno uključivanje i ravnopravno sudjelovanje u društvu, poštivanje urođenog dostojanstva i uvažavanje posebnih interesa te sprječavanje bilo kakve diskriminacije i snaženje svih oblika društvene solidarnosti.

Ona se naslanja na već uspostavljene okvire, kao i iskustva u provedbi Nacionalne strategije jedinstvene politike za osobe s invaliditetom od 2003. do 2006. godine kojom su stvorene osnove za osiguranje i promicanje prava osoba s invaliditetom, ali uz traženje novih rješenja za osiguravanje sveobuhvatnog pristupa u svim područjima od interesa za osobe s invaliditetom, kao što su: obitelj, život u zajednici, odgoj i obrazovanje, zdravstvena zaštita, socijalna skrb i mirovinsko osiguranje, stanovanje, mobilnost i pristupačnost, profesionalna rehabilitacija, zapošljavanje i rad, pravna zaštita i zaštita od nasilja i zlostavljanja, informiranje, komunikacija i podizanje razine svijesti, sudjelovanje u kulturnom životu, sudjelovanje u političkom i javnom životu, istraživanje i razvoj, rekreacija, razonoda i šport, udruge osoba s invaliditetom u civilnom društvu, te međunarodna suradnja.

Kroz sva ova područja Nacionalnom strategijom je predviđeno poduzimanje niza sustavnih mjera, a za provođenje velikog dijela tih mjera zadužene su, uz tijela državne vlasti, strukovne organizacije i civilni sektor te jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Napominje se da su zakonom definirane konkretne obveze, kako županija, tako gradova i općina (primjerice u pogledu brige o djeci predškolske dobi, školstva, zdravstva, prometne povezanosti itd.), a Nacionalnom strategijom tim obvezama jedinstveno je pristupljeno kada su u pitanju nositelji pojedinih aktivnosti. Dakle, u svakom pojedinom slučaju, neovisno o zakonskoj obvezi, kao nositelji aktivnosti utvrđene su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Skupština Osječko-baranjske županije donijela je 3. listopada 2008. godine prvo Rješenje o imenovanju predsjednika i članova Povjerenstva za provedbu Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. do 2015. godine na području Osječko-baranjske županije, a potom i 15. srpnja 2013. novo Rješenje u novom sazivu Skupštine Županije (Županijski glasnik broj 6/13). Zadaće Povjerenstva su pripremanje Programa provedbe mjera Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. do 2015. godine na području Osječko-baranjske županije, usklađivanje i praćenje provedbe Programa i o tome izvještavanje Ministarstva socijalne politike i mladih, Županijske skupštine i prema potrebi drugih tijela i provođenje drugih aktivnosti vezanih uz izjednačavanje mogućnosti osoba s invaliditetom odnosno uz provedbu Nacionalne strategije.

Uvažavajući činjenicu da su mjere Nacionalne strategije zapravo sveobuhvatan pristup svim društvenim područjima od interesa za život osobe s invaliditetom (obitelj, život u zajednici, odgoj i obrazovanje, zdravstvena zaštita, socijalna skrb i mirovinsko osiguranje, stanovanje, mobilnost i pristupačnost, profesionalna rehabilitacija, zapošljavanje i rad, pravna zaštita i zaštita od nasilja i zlostavljanja, informiranje, komunikacija i podizanje razine svijesti, sudjelovanje u kulturnom životu, sudjelovanje u političkom i javnom životu, istraživanje i razvoj, rekreacija, razonoda i šport, udruge osoba s invaliditetom u civilnom društvu te međunarodna suradnja) pri osnivanju Povjerenstva vodilo se računa i o njegovu sastavu kako bi u potpunosti moglo ispuniti svoju zadaću.

Povjerenstvo ima predsjednika i deset članova koje imenuje Skupština Osječko-baranjske županije i to iz područja: stanovanja, mobilnosti i pristupačnosti, profesionalne rehabilitacije, zapošljavanja i rada, socijalne skrbi i zaštite obitelji, zdravstvene djelatnosti, odgoja i obrazovanja, kulture, politike i javnog života, informiranja, komunikacija i podizanja razine svijesti, športa te udruga osoba s invaliditetom.

Prema podacima Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo na dan 17. siječnja 2013. godine u Republici Hrvatskoj bilo je 520 437 osoba s invaliditetom, od čega 313 217 muškaraca (60%) i 207 220 žena (40%), stoga osobe s invaliditetom čine 12% ukupnog stanovništva Republike Hrvatske. Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 278 564 (53,6%) je u radno aktivnoj dobi od 19 do 64 godine, u dobnoj skupini iznad 65 godina je 202 607 (38,9%) osoba, dok je u dječjoj dobi od 0 do 19 godina njih 7,5%.

Najveći broj osoba s invaliditetom ima prebivalište u Gradu Zagrebu i Splitsko- dalmatinskoj županiji s udjelom od 30% od ukupnog broja osoba s invaliditetom. Najveći udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije je u Krapinsko-zagorskoj županiji, s time da je najviši udio osoba s invaliditetom u dječjoj dobi u Međimurskoj županiji dok je u radno aktivnoj te u dobi iznad 65 godina u Krapinsko-zagorskoj županiji

U **Osječko-baranjskoj županiji** na dan 17. siječnja 2013. godine ukupni broj osoba s invaliditetom iznosio je 34 390, 21907 muškarci (64%) i 12483 žene (36%), stoga osobe s invaliditetom čine 11,3% ukupnog stanovništva Županije.

Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 20 041 (58,3%) je u radno aktivnoj dobi, u dobnoj skupini iznad 65 godina je 11 501 (33,4%) osoba, dok je u dječjoj dobi (do 19 godina) njih 2 848 (8,3%).

Ukoliko se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Osječko baranjska županija ispod prosjeka za ukupnu prevalenciju te prevalenciju za dobnu skupinu 65+, ispod prosjeka za dobnu skupinu do 19 godina, a iznad prosjeka za radno aktivnu dobnu skupinu.

Prema dostupnim podacima o obrazovanju, 74% osoba s invaliditetom nema završenu osnovnu školu ili ima samo osnovnoškolsko obrazovanje, njih 20% ima srednju stručnu spremu, dok je 2% osoba s visokom ili višom stručnom spremom. Specijalno obrazovanje ima ukupno 4% osoba s invaliditetom.

Prema podacima Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo iz novoformirane baze zaposlenih osoba s invaliditetom, u Osječko-baranjskoj županiji je 624 zaposlenih osoba s invaliditetom, od čega je 69% muških i 31% ženskih osoba.

Najčešća zvanja kod zaposlenih osoba s invaliditetom su NKV radnik, trgovac, automehaničar te strojobravar.

Prema dostupnim podacima sustava socijalne skrbi, osobe s invaliditetom u najvećem broju (73%) žive u obitelji, njih 24% živi samo, dok 0,6% osoba s invaliditetom boravi u ustanovi, a samo 134 osobe s invaliditetom imaju udomitelja ili skrbnika.

U nezadovoljavajućim uvjetima stanovanja živi oko 17% osoba s invaliditetom. Oko 58% osoba, koje ostvaruju prava iz sustava socijalne skrbi, imaju potrebu za pomoći i njegom u punom opsegu. Najveći broj osoba ostvaruje svoja prava iz statusa osobe s invaliditetom putem Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje.

U Osječko-baranjskoj županiji u Registar osoba s invaliditetom pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 2 725 osoba ili samo 7,2% ukupnog broja osoba s invaliditetom (od kojih su 60% muškarci, a 40% žene).

Postojanje više vrsta teškoća u psihofizičkom razvoju te poremećaji govorno-glasovne komunikacije i specifične poteškoće u učenju najčešći su specifičirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja.

Potpuna odgojno-obrazovna integracija s prilagođenim nastavnim postupcima najčešći je oblik njezinog specifičanog provođenja. Ukupno 7 003 osobe s invaliditetom (20%) vještačeno je u sustavu socijalne skrbi.

U Osječko-baranjskoj županiji živi 6 366 branitelja s invaliditetom te 772 osobe koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II. svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i poraća.

II. MJERE I AKTIVNOSTI NACIONALNE STRATEGIJE IZJEDNAČAVANJA MOGUĆNOSTI ZA OSOBE S INVALIDITETOM OD 2007. - 2015. GODINE

Nacionalna strategija izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. -2015. godine sadrži 15 područja djelovanja: obitelj, život u zajednici, odgoj i obrazovanje, zdravstvena zaštita, socijalna skrb i mirovinsko osiguranje, stanovanje, mobilnost i pristupačnost, profesionalna rehabilitacija, zapošljavanje i rad, pravna zaštita i zaštita od nasilja i zlostavljanja, informiranje, komunikacija i podizanje razine svijesti, sudjelovanje u kulturnom životu, sudjelovanje u političkom i javnom životu, istraživanje i razvoj, rekreacija, razonoda i šport, udruge osoba s invaliditetom u civilnom društvu te međunarodna suradnja.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave su nositelji tj. sunositelji mjera i aktivnosti u navedenim područjima.

ŽIVOT U ZAJEDNICI

Cilj je omogućiti osobama s invaliditetom neovisnije planiranje života te osigurati mogućnost da osobe s invaliditetom odaberu svoje mjesto boravka na ravnopravnoj osnovi s drugima. Također se želi postići širok raspon kvalitetne podrške na razini zajednice kako bi se osobama s invaliditetom omogućila sloboda izbora i odgovarajuća kvaliteta života u zajednici.

Mjere:

1. Osigurati usklađeni pristup u pružanju kvalitetnih usluga podrške u zajednici;
2. Osigurati kvalitetne usluge u zajednici te alternativne oblike smještaja koji omogućavaju prijelaz iz smještaja u ustanovama na život u zajednici;
3. Osigurati dopunske usluge i druge kapacitete s ciljem potpore obitelji;
4. Edukacija djelatnika javnih službi s ciljem kvalitetnijeg uključivanja osoba s invaliditetom u život zajednice.

ODGOJ I OBRAZOVANJE

Cilj je razvijati sveobuhvatni sustav odgoja i obrazovanja koji može odgovoriti na različite potrebe svojih polaznika u njima bliskoj sredini; osigurati dostupnost redovnog odgojno-obrazovnog sustava na svim razinama; osigurati podršku učenicima integriranim u redovno obrazovanje uz zajedničko djelovanje specijaliziranih ustanova; osigurati trajni profesionalni razvoj odgojno-obrazovnih djelatnika na svim razinama za stjecanje kompetencija za rad s djecom s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom; osigurati planiranje obrazovanja i osposobljavanja djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom sukladno njihovim mogućnostima i zahtjevima tržišta rada te razvijati partnerstvo odgojno-obrazovnih ustanova s obitelji, lokalnom zajednicom, civilnim sektorom i tržištem rada.

Mjere

1. Osigurati cjeloživotno učenje osobama s invaliditetom s ciljem učinkovite prohodnosti između faza obrazovanja te između obrazovanja i zapošljavanja;
2. Podupirati suradnju između državnih tijela i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave radi omogućavanja jednakosti pristupa predškolskom odgoju i školovanju na svim razinama, s posebnim naglaskom na unapređenju stanja u manjim sredinama (seoska, otočna, brdsko-planinska, demografski ugrožena i ratom pogođena područja);
3. Osigurati infrastrukturnu potporu učenicima s teškoćama u razvoju;
4. Uključiti djecu s teškoćama u razvoju i odrasle osobe s invaliditetom u postupke donošenja odluka koje utječu na njihov život.

ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Cilj je osigurati zadovoljavanje zdravstvenih potreba osoba s invaliditetom, uključiti potrebe osoba s invaliditetom u informativne materijale zdravstvenog obrazovanja i kampanje javnog zdravstva; djelovati u smjeru pristupačnosti javnih i privatnih zdravstvenih ustanova i kapaciteta da bi se osiguralo pružanje dobro opremljenih i kompetentnih zdravstvenih usluga, uključujući mentalno zdravlje, psihološku podršku, izvanbolničko i bolničko liječenje za zadovoljenje potreba osoba s invaliditetom; osigurati jednak pristup zdravstvenim uslugama ženama s invaliditetom, uključujući posebice preporođajno, ginekološko savjetovanje i liječenje te savjete u vezi s planiranjem obitelji; osigurati sustavno informiranje u vezi s individualnim zdravstvenim potrebama ili uslugama, u obliku razumljivom osobama s invaliditetom; obrazovati zdravstvene radnike razvijanjem svijesti o invaliditetu zajedno kako bi koristeći svoje znanje i metode bili u najboljoj mjeri osposobljeni za zadovoljavanje konkretnih potreba osoba s invaliditetom.

Mjere:

1. Pratiti podatke o provedenoj zdravstvenoj zaštiti djece s neurorizicima i iste implementirati;
2. Osigurati pristupačnost i informacijsku podršku za gluhe i slijepe osobe u zdravstvenim ustanovama;
3. Opremiti zdravstvene ustanove i rehabilitacijske centre potrebnim funkcionalnim pomagalicama.

SOCIJALNA SKRB I MIROVINSKO OSIGURANJE

Cilj je osigurati pretpostavke primjerenoga životnog standarda osobama s invaliditetom te dodatna financijska sredstva s ciljem stvaranja uvjeta za zapošljavanje osoba s invaliditetom.

Mjera:

1. Razviti sustav informiranja i edukacije osoba s invaliditetom i njihovih roditelja.

STANOVANJE, MOBILNOST I PRISTUPAČNOST

Cilj je postupno uspostaviti pristupačno okruženje osobama s invaliditetom primjenom načela Univerzalnog dizajna, izbjegavajući na taj način stvaranje novih zapreka, omogućiti dostupnost prijevoza za sve osobe s invaliditetom te osigurati primjenu suvremenih tehnologija.

Mjere:

1. Osigurati pristupačnost građevina osobama s invaliditetom i osobama smanjene pokretljivosti;
2. Osigurati pristupačnost javnog prometa;
3. Osigurati primjenu potpornih tehnologija radi unapređenja mobilnosti osoba s invaliditetom;
4. Osigurati posebnu proračunsku poziciju na kojoj će se iskazivati planirana i utrošena financijska sredstva za uklanjanje građevinskih i drugih prepreka;
5. Poticati razvoj Univerzalnog dizajna;
6. Osigurati različite oblike pomoći na području komunikacije osobama s invaliditetom kako bi se olakšao pristup javnim objektima i prostorima otvorenim za javnost;
7. Unaprijediti informatičku pismenost osoba s invaliditetom.

PROFESIONALNA REHABILITACIJA, ZAPOSŁJAVANJE I RAD

Cilj je promicati aktivnu participaciju osoba s invaliditetom u području profesionalne rehabilitacije, zapošljavanja i rada, poticati stjecanje znanja, vještina i navika potrebnih za zapošljavanje i zadržavanje posla, provoditi zapošljavanje uz podršku, poticati alternativne oblike rada, poticati uključivanje u rad u radnim centrima.

Mjere:

1. Osigurati mehanizme zaštite od diskriminacije u području zapošljavanja i rada osoba s invaliditetom;
2. Osigurati učinkovite mjere za poticanje samozapošljavanja, odgovarajućih oblika zapošljavanja i zadržavanja zaposlenja osoba s invaliditetom na svim razinama;
3. Poticati dodjelu državnih poticaja gospodarskim subjektima koji zapošljavaju osobe s invaliditetom.

PRAVNA ZAŠTITA I ZAŠTITA OD NASILJA I ZLOSTAVLJANJA

Cilj je omogućiti osobama s invaliditetom učinkovit pristup pravosuđu na ravnopravnoj osnovi s drugim osobama; osigurati osobama s invaliditetom zaštitu i promicanje ostvarivanja ljudskih prava i temeljnih sloboda na ravnopravnoj osnovi s drugim osobama; uspostaviti učinkovitu zaštitu od svih oblika nasilja i zlostavljanja.

Mjere:

1. Pružati osobama s invaliditetom odgovarajuću stručnu pravnu pomoć na svim razinama;
2. Organizirati seminare u cilju osnaživanja osoba s invaliditetom za borbu protiv svih oblika nasilja;
3. Uklanjati stereotipe o oštećenju kod osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju kao mogućem uzroku nasilja nad njima te se boriti protiv njihova stigmatiziranja.

INFORMIRANJE, KOMUNIKACIJA I PODIZANJE RAZINE SVIJESTI

Cilj je osigurati dostupnost primanja i odašiljanja informacija u skladu sa specifičnostima potreba i mogućnosti osoba s invaliditetom; povećati neovisnost u komuniciranju i informiranju osoba s invaliditetom, a time i samostalnost i kvalitetu života općenito; osigurati razinu svijesti u društvu koja će omogućiti osobama s invaliditetom da ostvaruju svoja prava i sudjeluju u svakodnevnom životu zajednice kao punopravni, aktivni članovi društva.

Mjere:

1. Omogućiti slobodno pretraživanje, primanje i prosljeđivanje informacija prema izboru pojedinca - osobe s invaliditetom na ravnopravnoj osnovi s drugim članovima društva;
2. Koristiti nove tehnologije u cilju povećanja neovisnosti i kvalitete života osoba s invaliditetom;
3. Jačati svijest o tome da same osobe s invaliditetom mogu najbolje zastupati svoje interese, podizati razinu svijesti o invaliditetu i pravima osoba s invaliditetom unapređivanjem stavova prema osobama s invaliditetom kao aktivnim i potpunim članovima društva;
4. Podizati javnu svijest o pravima osoba s invaliditetom nizom različitih aktivnosti koje pridonose općoj toleranciji za raznolikosti u društvu.

SUDJELOVANJE U KULTURNOM ŽIVOTU

Cilj je omogućiti razvitak i afirmaciju kreativnih mogućnosti osoba s invaliditetom te im omogućiti ravnopravno uključivanje u kulturni život, zajedno s drugim sudionicima; omogućiti pristup osoba s invaliditetom ustanovama u kulturi (muzeji, galerije, kazališta, kina, koncertne dvorane i drugo) te praćenje njihovih programa uz uporabu suvremenih tehničkih dostignuća; omogućiti osobama s invaliditetom pristup i/ili stručnu informaciju, odnosno doživljaj kulturne baštine (povijesnih građevina, lokaliteta, umjetnina, tradicijske materijalne i nematerijalne baštine); poticati sudjelovanje sponzora i donatora pri provedbi programa i manifestacija udruga osoba s invaliditetom.

Mjere:

1. Kontinuirano poticati i podupirati projekte koji afirmiraju kreativne i umjetničke mogućnosti osoba s invaliditetom;
2. Osigurati sudjelovanje kazališnim i drugim umjetničkim solistima i skupina osoba s invaliditetom na redovitim kulturnim manifestacijama (festivalima, smotrama i drugim kulturnim manifestacijama) pod jednakim uvjetima;
3. Poticati umrežavanje i uključenost osoba s invaliditetom na projektima u kulturi, na međunarodnoj, nacionalnoj i lokalnoj razini;
4. Senzibilizirati javnost za umjetnički rad osoba s invaliditetom;
5. Poticati i uspostavljati suradnju s potencijalnim sponzorima i darovateljima (tvrtke, trgovačka društva, privatni poduzetnici, banke i drugi društveni i gospodarski subjekti);
6. Izmijeniti propise s ciljem osiguravanja jednakih mogućnosti osobama s invaliditetom u kulturi.

SUDJELOVANJE U POLITIČKOM I JAVNOM ŽIVOTU

Cilj je stvarati pretpostavke za okruženje u kojemu će osobe s invaliditetom moći sudjelovati u političkom životu kao ravnopravni građani; promicati sudjelovanje osoba s invaliditetom u svim oblicima javnog života i svim procesima političkog odlučivanja na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini; uključivati osobe s invaliditetom i nevladine organizacije osoba s invaliditetom u pripremanje mjera javnih politika koje se odnose na osobe s invaliditetom; promicati sudjelovanje osoba s invaliditetom u radu političkih stranaka; povećati zastupljenost osoba s invaliditetom u predstavničkim tijelima lokalne i područne (regionalne) samouprave te na nacionalnoj razini; promicati sudjelovanje žena, mladih osoba s invaliditetom u političkom djelovanju na svim razinama.

Mjere:

1. Osigurati tehničku podršku ili druge oblike pomoći kako bi svim zainteresiranim osobama s invaliditetom bili dostupni temeljni dokumenti od značaja za političko sudjelovanje na lokalnoj, regionalnih ili nacionalnoj razini;

2. Informirati predstavnike zakonodavne i izvršne vlasti, državne i javne službenike te širu javnost o osnovnim načelima i načinima uključivanja osoba s invaliditetom u politički i javni život zajednice;
3. Promicati sudjelovanje žena i mladih osoba s invaliditetom u javnom i političkom djelovanju na svim razinama;
4. Osigurati dodatnu formalnu i neformalnu edukaciju osoba s invaliditetom s ciljem osnaživanja za uključivanje u javni i politički život.

III. PROVOĐENJE MJERA I AKTIVNOSTI NACIONALNE STRATEGIJE JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE NA PODRUČJU OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

Tijela državne uprave tijekom 2013. godine na području Osječko-baranjske županije nisu bila uključena u provedbu NSIMOSI stoga koordinacija nije ostvarena. Veliki broj JLS nije dostavio izvješće, njih 22 od 42 o provedbi Nacionalne strategije. Od njih 22 koji su odgovorili na poziv da dostave izvješće 3 općine odgovorilo je da nisu provodile Strategiju.

U 2013. godini nastavljeno je razvijanje partnerskog odnosa Županije i organizacija civilnog društva te predstavnika osoba s invaliditetom u procesu provedbe mjera kao i prethodne 2012. godine.

Općine Antunovac, Bizovac, Donja Motičina, Drenje, Erdut, Ernestinovo, Feričanci, Jagodnjak, Kneževi Vinogradi, Levanjska Varoš, Marijanci, Petlovac, Podgorač, Podravska Moslavina, Popovac, Punitovci, Satnica Đakovačka, Semeljci, Strizivojna, Šodolovci, Viljevo, Viškovci te grad Našice jedinice su lokalne samouprave Županije koje nisu dostavile izvješće o provođenju mjera i aktivnosti iz Nacionalne strategije.

Kao razloge za neprovođenje mjera i aktivnosti općine navode nedostatna financijska sredstva u općinskom proračunu. Također, osim nedostatnih financijskih sredstava, navode i problem nedostatka kadrova koji bi provodili navedene mjere i aktivnosti.

Općine napominju kako ne osporavaju važnost i nužnost bolje skrbi za osobe s invaliditetom, kao i osiguravanja uvjeta za njihovu veću socijalnu uključenost no da, uz postojeći način financiranja lokalne samouprave, manje općine, slabijega fiskalnog kapaciteta, ne mogu na odgovarajući način pristupiti provedbi Nacionalne strategije.

Općine i gradovi koji su provodili mjere dostavili su izvješća:

Općina Bilje je tijekom 2013. godine ostvarila suradnju i financijski podupirala rad udruga HVIDR-a Bilje s 16.000,00 kuna, Udrugu gluhih i nagluhih s 1.000,00 kuna te je sufinancirala kupovinu opreme za Braniteljski centar u Bilju s 49.413,13 kuna. Također su s 8.061,00 kuna pomogli šest osoba s invaliditetom pri kupovini ortopedskih pomagala.

Općina Čeminac izdvojila je 3.000,00 kuna za financiranje Udruge roditelja djece s posebnim potrebama "Baranjski leptirići" te 3.500,00 za financiranje Društva osoba s invaliditetom "Baranjsko srce".

Općina Čepin financirala je s 15.000,00 kuna Ribolovnu udrugu HRVI "Šaran" za njihov redovan rad.

Općina Darda financirala je s 7.500,00 kuna rad udruga osoba s invaliditetom. Od toga Udrugu "Baranjsko Srce" s 1.000,00 kuna, Udrugu roditelja djece oboljelih od malignih bolesti "Moje dijete" s 1.000,00 kuna, Udrugu za djecu i odrasle s reumatičnim oboljenjima "Put do zdravlja" s 1.500,00 kuna, Udrugu gluhih "Slavonac" s 1.000,00 kuna, Udrugu slijepih s 1.000,00 te HVIDR-u Baranja s 2.000,00 kuna.

Općina Draž je financirala s 7.500,00 kuna izradu web stranice te s 24.500,00 kuna izradu Glasnika općine. Na taj način su htjeli podići razinu svijesti te informirati mještane o problemima osoba s invaliditetom.

Općina Đurđenovac financirala je redovan rad Udruge hrvatskih branitelja liječenih od PTSP-a Đurđenovac s 3.066,60 kuna te Udruge HVIDRA-e Đurđenovac u iznosu od 65.819,38 kuna

Općina Gorjani je u 2013. godini sufinancirala zapošljavanje jedne osobe s invaliditetom u iznosu od 27.819,58 kuna.

U **Općini Koška** žive 182 osobe s invaliditetom od kojih je 19 djece. Iz Proračuna Općine 2013. godine izdvojeno je 31.100,00 kuna za rad udruga gluhih i nagluhih, slijepih i slabovidnih, invalida rada, invalida Domovinskog rata te za terapijsko jahanje za djecu s posebnim potrebama.

Općina Magadenovac kontinuirano svake godine provodi mjere financiranja udruga osoba s invaliditetom. Tijekom 2013. godine za tu je mjeru ukupno utrošeno 7.000,00 kuna. Sufinancirane su slijedeće udruge: Udruga paraplegičara i tetraplegičara s 1.000,00 kuna, Športska udruga invalida Donji Miholjac s 1.000,00 kuna, Udruga gluhih i nagluhih OBŽ s 2.000,00 kuna, Udruga gluhih i nagluhih osoba Našice s 1.000,00 kuna, Udruga slijepih osoba OBŽ s 1.000,00 kuna te Udruga za razvoj i unaprjeđenje pomagala i kvalitete življenja s 1.000,00 kuna.

Općina Petrijevc je osigurala financijsku pomoć od 5.000,00 kuna za plaćanje prijevoza za jednog učenika osobu s invaliditetom.

Općina Trnava je s 1.000,00 kuna pomogla jednoj obitelji u kojoj živi osoba s invaliditetom, također je pomogla jednoj osobi s invaliditetom s 1.000,00 kuna za odlazak na liječenje. Vijećnik u Općinskom vijeću je osoba s invaliditetom te joj je isplaćen iznos od 1.000,00 kuna za troškove prijevoza za dolazak na sjednice.

Općina Vladislavci sufinancirala je kupnju invalidskih kolica djetetu osobi s nivaliditetom s iznosom od 2.000,00 kuna.

Općina Vuka je za dvoje djece s posebnim potrebama isplatila po 500,00 kuna kao dar za Božićne blagdane.

Grad Beli Manastir je sufinancirao redovnu djelatnost Društva osoba s invaliditetom "Baranjsko srce" sa 7.000,00 kuna.

Grad Belišće je u suradnji s Udrugom invalida rada, Udrugom "Zvono" te Udrugom Sv. Paulskog, Konferencija Svetog Josipa Radnika Belišće kroz projekt "Bellbook inkubator" 2013. godine "Želiš znati? Možeš pitati" tiskao kartu organizacija javnih službi s područja gradova Belišća i Valpova koje pružaju informacije mladima s invaliditetom i mladima uopće, što je financirala i Europska komisija.

Službene informacije za osobe s invaliditetom dostupne su na oglasnim pločama i web stranicama gore navedenih udruga, u lokalnim tiskovinama i na lokalnoj radio postaji, te u Vodiču kroz propise i Informaturu o pravima osoba s invaliditetom Udruge invalida rada.

Međusobna suradnja Centra za socijalnu skrb Valpovo i Grada Belišća uvelike olakšava dostupnost informacija o načinu ostvarivanja prava iz područja socijalne skrbi osobama s invaliditetom i njihovim obiteljima.

Grad Belišće raspisao je natječaj za financiranje projekata udruga na području Grada u 2013. godini. Prioriteti iz natječaja su sljedeći:

- promicanje zdravih stilova života,
- promicanje prava pacijenata,
- osnaživanje osoba s invaliditetom i posebnih potreba za njihovo aktivno sudjelovanje u životu lokalne zajednice,
- širenje i razvoj volonterstva, solidarnosti i humanitarnog djelovanja za osjetljive skupine.

Ministarstvo je glavni nositelj aktivnosti vezanih uz Projekt "Pomoć u kući starijim osobama" uz sve veću uključenost Grada Belišća. Projektom se želi omogućiti starijim osobama neovisan i kvalitetan život u njihovoj prirodnoj sredini uz razne zdravstvene i socijalne usluge. Projekt je sufinanciran od strane Grada s 127.000,00 kuna.

Udruga "Zvono" opremljena je informatičkom opremom i programima koji su prilagođeni djeci s posebnim potrebama, a u sklopu projekta "Citadela" održavaju se informatičke radionice također kroz projekt "Citadela" udruga provodi poludnevni boravak koji je svakodnevno u 2013. godini pohađalo 30 djece i mladih s poteškoćama u razvoju s kojima volonteri provode razne radionice.

Program "Kao da sam doma" financiran i od Ministarstva socijalne politike i mladih provodi program poludnevnog boravka za osobe s poteškoćama u razvoju svakog dana od 15 do 20 sati. Program obuhvaća školu samostalnog stanovanja i radionice samoodređenja, radno-praktične aktivnosti (samostalno pripremanje obroka, rad u vrtu, briga o sebi), škola samostalnog stanovanja, radno-okupacijske radionice, upoznavanje sa zanatima.

Udruga invalida rada kontinuirano educira svoje članove o korištenju novih tehnologija.

Na području grada Belišća obučen je jedan tumač Hrvatskog znakovnog jezika. Apsolventica predškolskog odgoja i psihologije završila je 8. stupanj jezika za gluhe i gluhoslijepe osobe u Savezu "Dodir" gdje je kao aktivni sudionik sudjelovala u projektu za pomoć gluhoslijepim osobama starije životne dobi "Home instructors".

Grad Donji Miholjac tijekom 2013. godine sufinancirao je s 11.280,00 kuna prilagođavanje pristupa pločnicima u centru grada i to u Vukovarskoj, Kolodvorskoj i Harambašićevoj ulici te Trgu Ante Starčevića. Također je sufinancirao redovitu godišnju djelatnost slijedećih udruga: Društvo naša djeca - terapijsko jahanje s 5.100,00 kuna, Društvo multiple skleroze s 500,00 kuna, Udrugu gluhih Našice s 500,00 kuna, Udrugu za razvoj i unapređenje pomagala i kvalitete življenja s 500,00 kuna, Udrugu slijepih s 500,00 kuna te Udrugu gluhih Osijek s 500,00 kuna.

Grad Đakovo je podupirao u 2013. godini rad udruga koje djeluju u korist osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju.

Udruga za pomoć osobama s mentalnom retardacijom Đakovo sustavno provodi informativne, edukativne, savjetodavne i uslužne djelatnosti te programe namijenjene obiteljima, roditeljima i djeci s teškoćama u razvoju i odraslim osobama s invaliditetom.

Udruga za psiho-socijalne potrebe "Amadea" uz program "Dnevni boravak i pomoć u kući" provodi također informativne, edukativne, savjetodavne i uslužne djelatnosti te programe namijenjene obiteljima, roditeljima i djeci s teškoćama u razvoju i odraslim osobama s invaliditetom.

Obje udruge pružaju osobama s invaliditetom i djeci s teškoćama u razvoju mogućnost svakodnevnog boravka u prostorijama udruga gdje su u rad s njima uključene mnoge stručne osobe, članovi udruge i volonteri (defektolozi, pedagozi, psiholozi, liječnici).

U 2013. godini Grad Đakovo podupirao je provođenje ove aktivnosti kroz sufinanciranje redovite djelatnosti ovih udruga s iznosom od 62.520,00 kuna.

U Udruzi za pomoć osobama s mentalnom retardacijom djeluje klub "Neven" koji svakodnevno organizira različite sadržaje za osobe s invaliditetom i djecu s teškoćama u razvoju, a korisnike programa dovozi i odvozi kući vlastitim kombi-vozilom. Prostor za rad ove Udruge osigurao je Grad Đakovo u suradnji s Osnovnom školom Vladimir Nazor Đakovo, a za trošak najma u 2013. godini izdvojeno je 24.000,00 kuna.

Gradsko društvo Crvenog križa Đakovo je u 2013. godini provodilo socijalno-humanitarnu i zdravstveno edukativnu djelatnost, između ostalih i za osobe s invaliditetom koje su korisnici njihovih usluga i pomoći. Na osnovi Odluke o financiranju Programa sufinanciranja programskih aktivnosti udruga invalida i humanitarnih udruga na području Grada Đakova u 2013. godini Grad Đakovo je financirao ukupne aktivnosti Gradskog društva Crvenog križa Đakovo s iznosom od 125.000,00 kuna.

Udruga gluhih i nagluhih Osječko-baranjske županije provodila je tečaj znakovnog jezika za sve zainteresirane građane za osnovnu komunikaciju, a pohađalo ga je 30 polaznika, od kojih je 10 uspješno završilo tečaj. Grad Đakovo je sufinancirao ovaj projekt s 1.000,00 kuna.

Boćarski klub invalida "Lastavice" Đakovo okuplja osobe s invaliditetom oboljele od cerebralne paralize. Većina njegovih članova je u invalidskim kolicima. Kao rehabilitaciju svojih članova izabrali su boćanje za osobe s invaliditetom. Tijekom 2013. godine članovi kluba su provodili svoje aktivnosti i sudjelovali na natjecanjima u četiri kola prvenstva Hrvatske diljem cijele Hrvatske.

Udruga za terapijsko jahanje "Sveti Josip" Đakovo je osnovana za terapijsko jahanje i integraciju funkcionalne djece s djecom s poteškoćama u razvoju. Djelatnost Udruge su i preventivno-pedagoški programi konjaništva za djecu i mladež u riziku, promidžba i edukacija volontera, kontakti s psiholozima i medicinarima u cilju podizanja kvalitete i sigurnosti programa, te uvježbavanje konja za uključivanje u temeljnu djelatnost Udruge.

HVIDR-a Ogranak Đakovo je dragovoljna udruga hrvatskih ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata koji su se udružili radi zaštite i promicanja zajedničkih nacionalnih, humanitarnih, socijalnih, zdravstvenih, športskih, kulturnih i drugih interesa i ciljeva. Udruga je u 2013. godini provodila program rekreacije i športskih aktivnosti svojih članova i to kuglanje, šah i pikado.

Grad Đakovo je u 2013. godini sufinancirao športska natjecanja osoba s invaliditetom u iznosu od 47.000,00 kuna.

Dječji vrtić Đakovo koji je u vlasništvu Grada Đakova organizira i predškolu u gradu i prigradskim naseljima. Predškolu je pohađalo 198 djece. Za održavanje predškole u 2013. godini izdvojeno je 461.789,00 kuna. Za redoviti program dječjeg vrtića izdvojeno je 1.696.626,00 kuna. Dječji vrtić Đakovo radi na tri lokacije, a pohađalo ga je 262 djece (od toga 20 djece s teškoćama u razvoju). Poludnevni program je pohađalo 44 djece. Dvije zgrade su prilagođene djeci s teškoćama u razvoju. Jedno dijete s teškoćama u razvoju pohađalo je program dječjeg vrtića uz potporu Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa.

Dječji vrtić Montessori "Sunčev sjaj - Nazaret" Đakovo pohađalo je 88 djece (10 djece s teškoćama u razvoju) u 5 odgojnih skupina. U svakoj od skupina radile su dvije montessori odgojiteljice. Dvoje djece s teškoćama u razvoju pohađalo je dječji vrtić uz potporu Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa. Ovaj vrtić radi po Montessori metodi "Pomozi mi da to učinim sam". Za rad ovoga vrtića Grad Đakovo je u 2013. godini izdvojio 449.940,00 kuna.

U 2013. godini je Grad Đakovo završio rekonstrukciju Ulice S. Radića u centru grada, kojom je osigurano 5 novih parkirnih mjesta za osobe s invaliditetom. Uređena su i tri nova pješačka prijelaza prilagođena osobama s invaliditetom. U tu svrhu je utrošeno 2.400.000,00 **kuna** iz proračuna Grada Đakova.

U 2013. godini Grad je sufinancirao organizaciju "Sajma poslova" u Osijeku u organizaciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, te organizirao prijevoz autobusom na sajam za nezaposlene s područja Grada Đakova već šestu godinu za redom. Ovaj projekt bio je namijenjen i osobama s invaliditetom. U tu svrhu izdvojeno je 1.220,00 kuna.

Na javnim radovima bile su zaposlene 24 osobe, uz financiranje Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, među njima su bile i osobe s invaliditetom.

Grad Našice ostvaruje korektnu suradnju s udrugama osoba s invaliditetom na području Grada Našica. Također izvještava da Udruga osoba s invaliditetom Našice provodi akcije s učenicima osnovnih škola na području Grada Našica u Projektima "Ne zovi me posebnim", "Pomoćnici u nastavi" i "Pružam ti ruku", koji se temelje na osnaženju osoba s invaliditetom i djece s poteškoćama u razvoju za život u lokalnoj zajednici. Grad je utrošio 4.000,00 kuna za izgradnju rampe na zgradi Crvenog križa u Našicama.

O provedbi Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. do 2015. godine **Grad Osijek** je dostavio najsvaeobuhvatnije izvješće o učinjenom tijekom 2013. godine. Za provedbu mjera i aktivnosti Strategije u 2013. godini utrošeno je 10.605.580,65 kuna, dok je u 2012. godini utrošeno 11.636.925,54 kuna.

- ***mjere i aktivnosti koje su provodile službe i odjeli Grada Osijeka***

Grad Osijek, Služba za zajedničke poslove izvještava da je, sukladno Zakonu o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (Narodne novine 157/13.), Grad Osijek ispunio kvotu zapošljavanja osoba s invaliditetom iz članka 8. stavak 2. naprijed navedenog zakona za 2013. godinu. Na dan 31. prosinca 2013. godine ukupno je bilo zaposlenih 247 službenika i namještenika od čega 11 zaposlenih osoba s invaliditetom. Utrošena su sredstva u iznosu od 1.176.872,12 kuna.

Grad Osijek, Upravni odjel za socijalnu skrb i zdravstvo tijekom 2013. godine sufinancirao je 18 udruga osoba s invaliditetom temeljem Javnog natječaja za financiranje projekata i programa udruga građana iz Proračuna Grada Osijeka u 2014. godini koji je raspisao Gradonačelnik Grada Osijeka, a na prijedlog Povjerenstva za ocjenjivanje i odabir projekata i programa udruga financirali su se projekti i programi udruga. Ukupno utrošena sredstva za financiranje projekata udruga osoba s invaliditetom u 2013. godini iznose 100.000,00 kuna.

Grad Osijek, Upravni odjel za socijalnu skrb i zdravstvo organizirao je Prigodan program povodom Svjetskog dana zdravlja te su jedne od najprometnijih osječkih ulica u užem centru grada, Jagerova i Školska ulica, bile zatvorene za promet i postale oaza zdravog življenja i sporta. Ovogodišnja kampanja Svjetska zdravstvena organizacija uputila je na prioritetne zadaće u zaštiti zdravlja starijih osoba. Nositelji Programa su: Grad Osijek, brojne institucije, udruge, športske organizacije i klubovi grada Osijeka, Policijska uprava Osječko-baranjska, poznate osobe iz javnog života, daroviti sportaši, djeca, učenici, studenti, pojedinci i ostali partneri u provedbi istog. Bitno za istaknuti da se u obilježavanje ovog značajnog datuma uključilo 11 udruga osoba s invaliditetom.

Grad Osijek, Upravni odjel za socijalnu skrb i zdravstvo sufinancira troškove pomoći i njege u kući za socijalno ugrožene građane koji zbog starosti, invaliditeta i drugih težih trajnih promjena u zdravstvenom stanju ne mogu sami niti uz pomoć članova svoje obitelji brinuti se o osnovnim životnim potrebama. Grad Osijek je u 2013. godini pružio potporu Službi za pomoć i njegu, Doma za starije psihički oboljele osobe u Osijeku, u svrhu pomoći starim, bolesnim i osobama s invaliditetom u iznosu od 100.000,00 kuna.

Grad Osijek, Upravni odjel za socijalnu skrb i zdravstvo izvještava da program psihosocijalne pomoći građanima grada Osijeka pruža Društvo za psihološku pomoć "Sunce" Osijek i Zajednica "MIR" Osijek. Iz proračuna Grada Osijeka izdvojeno je za ove aktivnosti 70.000,00 kuna.

Grad Osijek, Upravni odjel za društvene djelatnosti, Odsjek za prosvjetu, tehničku kulturu, djecu i mladež izvještava da je temeljem Kriterija za dodjelu asistenta u nastavi za ADHD u projekt uključeno 40-tak asistenata za 40-tak učenika s ADHD-om u 16 osječkih osnovnih škola i 3 dječja vrtića. Pravo na asistenta u nastavi imaju djeca koja imaju dijagnosticiran ADHD te posjeduju Rješenje Komisije za utvrđivanje primjerenog modela školovanja hiperaktivne djece osnovnoškolske dobi. Grad Osijek u provedbi ovog projekta surađivao je s Agencijom za odgoji i obrazovanje, Filozofskim i Učiteljskim fakultetom. Utrošena su sredstva u iznosu od 563.221,00 (Grad Osijek).

Grad Osijek, Upravni odjel za društvene djelatnosti, Odsjek za prosvjetu, tehničku kulturu, djecu i mladež izvještava da je u suradnji s Udrugom gluhih i nagluhih Osječko-baranjske županije tijekom 2013. godine nastavio edukaciju i obilasku osnovnih škola te upoznao djecu i nastavnike sa znakovnim jezikom gluhih i nagluhih osoba.

Grad Osijek, Upravni odjel za društvene djelatnosti, Odsjek za prosvjetu, tehničku kulturu, djecu i mladež izvještava da je tijekom 2013. godine kupio 20 interaktivnih ploča koje služe za bolju prilagodbu i uključivanje u nastavu i djece sa poteškoćama. Utrošena su sredstva u iznosu od 205.525,00 kuna (Grad Osijek).

Grad Osijek, Upravni odjel za društvene djelatnosti, Odsjek za prosvjetu, tehničku kulturu, djecu i mladež izvještava da je Centar tehničke kulture u suradnji sa Poliklinikom Suvag Osijek, u listopadu 2012. godine, započeo rad s dvije skupine djece s teškoćama, te isti nastavio i tijekom cijele 2013. godine. Utrošena sredstva: 5.000,00 kuna (Grad Osijek).

Grad Osijek, Upravni odjel za društvene djelatnosti, Odsjek za prosvjetu, tehničku kulturu, djecu i mladež izvještava da su Centar za odgoji i obrazovanje "Ivan Štark" i Grad Osijek provodili Sporazum o suradnji u provedbi radno-okupacijskih aktivnosti. Temeljem tog sporazuma, Dejan Vukovac (korisnik poludnevnog boravka u Centru) provodio je radno-okupacijske aktivnosti u Gradu Osijeku: jednostavne poslove čišćenja i dostave unutar objekta u Kuhačevoj 9. Grad Osijek izdvojio je u 2013. godini iznos od 9.600,00 kuna, koji je preko računa Centra proslijeđen na račun gospodina Dejana Vukovca.

Grad Osijek, Upravni odjel za društvene djelatnosti, Odsjek za kulturu izvještava da je Udruga paraplegičara i tetraplegičara Osječko-baranjske županije u 2013. godini provela projekt "Kod nas vidite". Ciljna skupina projekta bili su učenici četvrtih razreda svih osnovnih škola u Osječko-baranjskoj županiji. Učenici su pozvani da na jednom satu likovnog odgoja slikaju neki od zadanih motiva koji uključuje osobe s invaliditetom.

Grad Osijek, Upravni odjel za društvene djelatnosti, Odsjek za sport izvještava da je Udruga Mogu - terapijsko, rekreacijsko i športsko jahanje za osobe s posebnim potrebama u 2013. godini planirala realizirati program u dva oblika - terapijsko jahanje kao primarna djelatnost i, u manjem dijelu, sportsko jahanje. Programom javnih potreba u sportu na područje Grada Osijeka za 2013. godine doznačena su sredstva u iznosu od 30.000,00 kuna. Nadalje, Odsjek za sport izvještava da u Osječkom sportskom savezu gluhih djeluju klubovi malog nogometa, streljaštva, stolnog tenisa, kuglanja, šaha, pikada, badmintona i Športska udruga gluhih "Slavonac". Sve su članice sudjelovale na natjecanjima Gradskog saveza za sportsku rekreaciju "Sport za sve", županijskim i gradskim susretima te memorijalnim turnirima. Programom javnih potreba u sportu na području Grada Osijeka za 2013. godinu doznačena su sredstva u iznosu od 20.000,00 kuna.

Grad Osijek, Upravni odjel za društvene djelatnosti, Odsjek za sport izvještava da su Humanitarnoj udruzi "Od mene za tebe" odobrena financijska sredstva za organizaciju malonogometnog turnira "Turnir 8 kafića". Turnir se održavao 22. prosinca 2013. godine u sportskoj dvorani Zrinjevac. Cijeli prihod koji se prikupio namijenjen je uređenju i opremanju prve kuće za djecu s poremećajem autističnog spektra te uređenju edukativno-rehabilitacijskog senzoričkog parka za djecu s posebnim potrebama. Na Srednjoškolskom igralištu je u studenom 2013. godine postavljena sprava za vježbanje prilagođena osobama s invaliditetom i poteškoćama u razvoju. Spravu je donirala

tvrtka Vojtek d.o.o. iz Belog Manastira, a Športski objekti su priredili teren za postavljanje i napravili poseban ulaz za invalide s južne strane igrališta. Suradničke institucije/organizacije u provedbi su: Humanitarna udruga "Od mene za tebe", Vojtek do.o.o. iz Belog Manastira, Športski objekti d.o.o.. Utrošena su sredstva u iznosu od 15.000,00 kuna (Grad Osijek).

Grad Osijek, Upravni odjel za društvene djelatnosti, Odsjek za sport izvještava da Savez za sport i sportsku rekreaciju osoba s invaliditetom - SPORIN objedinjuje rad 8 članica: Boćarski kluba "Osječki osmijeh" i "HVIDRA", Plivački klub "Delfin", Športski invalidski odbojkaški kluba "HVIDRA Osijek", Šahovski kluba "HVIDRA", Sportsku udruge slijepih "Svijetlost", Udruge osoba s invaliditetom za unaprjeđenje kvalitete življenja i očuvanje zdravlja "Duga Osijek" i Karate kluba "HVIDRA Osijek". Savez ima 76 aktivnih sportaša (66 sportaša i 10 sportašica) i 95 članova rekreativaca (60 muškaraca i 35 žena). Programom javnih potreba u sportu na području Grada Osijeka za 2013. godinu doznačena su sredstva u iznosu od 110.000,00 kuna.

Grad Osijek, Upravni odjel za komunalno stambeno gospodarstvo i promet te zaštitu okoliša izvještava da su tijekom 2013. godine, u sklopu redovnog održavanja nerazvrstanih cesta i pješačko-biciklističkih površina, izvršeni građevinski radovi prilagodbe javnih prometnih površina osobama s invaliditetom u iznosu od 199.796,65 kuna. Izvođač navedenih radova je trgovačko društvo Unikom d.o.o.

Grad Osijek, Upravni odjel za komunalno stambeno gospodarstvo i promet te zaštitu okoliša tijekom 2013. godine izvršio je u sklopu redovnog održavanja nerazvrstanih cesta, pješačko-biciklističkih površina radove na obilježavanju novih parkirališta za osobe s invaliditetom. Obilježeno je 11 novih parkirališta i izvršena je redovna obnova svih parkirališta za osobe s invaliditetom na području Grada Osijeka (ukupno 473 parkirališta). Trošak izvedenih radova je 49.068,54. Izvođači navedenih radova su Unikom do.o.o. i Signalizacija d.o.o.

Grad Osijek, Upravni odjel za komunalno stambeno gospodarstvo i promet te zaštitu okoliša tijekom 2013. godine izvršio je u sklopu redovnog održavanja nerazvrstanih cesta, pješačko-biciklističkih površina radove na obilježavanju novih parkirališta za osobe s invaliditetom. Obilježeno je 11 novih parkirališta i izvršena je redovna obnova svih parkirališta za osobe s invaliditetom na području Grada Osijeka (ukupno 473 parkirališta). Trošak izvedenih radova je 49.068,54. Izvođači navedenih radova su Unikom do.o.o. i Signalizacija d.o.o.

Grad Osijek, Upravni odjel za urbanizam i graditeljstvo, komunalno-stambeno gospodarstvo, promet i zaštitu okoliša te mjesnu samoupravu, Odsjek za graditeljstvo i prostorno planiranje izvještava da su izgrađene tri rampe za osobe s invaliditetom i to na sljedećim lokacijama: Ribarska 1, Plješevička 58 i Sjenjak 32, radi osiguranja pristupačnosti objektima, u ukupnom iznosu 58.858,46 kuna, a radila ih je tvrtka Sekereš d.o.o. U 2013. godini sklopljen je i Ugovor o sufinanciranju Projekta rješavanja pristupačnosti objektima osoba s invaliditetom s Ministarstvom branitelja u iznosu od 35.000,00 kuna. Temeljem navedenog Ugovora i osiguranih sredstava u Proračunu Grada Osijeka za 2013. godinu raspisan je natječaj za izgradnju dvije rampe (Gradska i sveučilišna kunajžnica Osijek- Ogranak Retfala i Sjenjak 42). Ugovor je sklopljen s tvrtkom Iver d.o.o. u iznosu od 114.954,58 kuna dana 2. prosinca 2013. godine.

Grad Osijek je u 2013. godini opremio Centar za odgoj i obrazovanje "Ivan Štark" sa jednom pametnom pločom i pet računala.

Grad Osijek, Mjesni odbor Cvjetno izvještava da su uredili mrežu dječjih igrališta i prilagodili postojeća za djecu s teškoćama u razvoju, prilikom čega je donirano igralo za djecu s posebnim potrebama. Uz to, prilagodili su glasačka mjesta za potrebe osoba s invaliditetom i omogućili glasovanje uz pomoć druge osobe koju ovlasti osoba s invaliditetom, te su objekt MO Cvjetno u potpunosti prilagodili za pristup osoba s invaliditetom.

- ***mjere i aktivnosti koje su provodile udruge na području Grada Osijeka***

Udruga gluhih i nagluhih Osječko-baranjske županije izvještava da svoj rad bazira na nizu aktivnosti koje se provode u prostorijama Udruge kroz razne kreativne radionice za djecu, žene, umirovljenike i umjetnike. Za provedbu kreativnih radionica utrošeno je 722,42 kuna (Grad Osijek). Ova udruga izvještava da već trinaest godina provodi tečaj znakovnog jezika i sve zainteresirane građane grada Osijeka educira znakovnom jeziku. Edukacijom građani upoznaju kulturu gluhih i nagluhih osoba ključnu za njihovo kvalitetno življenje u zajednici. Utrošena sredstva: 2.788,11 kuna (Osječko-baranjska županija). Udruga izvještava da ima dva člana koji žive u ne primjerenim stanovima te, osim što su gluhi i nagluhi, imaju i druge zdravstvene tegobe kao što su posljedice moždanog udara, bolesti srca, astma, alergije i psihičke bolesti. Zbog ovih razloga predlažu liste dodjele adekvatnih stanova za invalide na obostrano zadovoljstvo Grada Osijeka i članova Udruge. Cilj je unaprijediti kvalitetu života članova.

Udruga je tijekom 2013. godine provodila sljedeće aktivnosti:

1. Kroz projekt "Upoznajmo gluhe i nagluhe" i "Jezik (na)gluhih" educirali su polaznike četvrtih razreda svih osnovnih škola na području Osijeka o komunikaciji gluhih i nagluhih osoba. U projektu su, između ostalih, sudjelovale i OŠ "Retfala", OŠ Josipovac, OŠ "Tin Ujević", OŠ Vladimira Becića, OŠ Svete Ane i OŠ Tenja. Edukacija je provedena u suradnji s Povjerenstvom za osobe s invaliditetom Grada Osijeka, a na projekt je utrošeno 4.563,00 kuna (Grad Osijek).

2. Osiguravali su tumača i prevoditelja gluhoj djevojčici u Osnovnoj školi Grigor Vitez da lakše svlada gradivo na engleskom jeziku. Pomagali su i u Centru za odgoj i obrazovanje "Ivan Štark" educirati djecu znakovnom jeziku. Udruga ima zaposlena tri tumača i prevoditelja koje financira Ministarstvo socijalne politike i mladih putem projekta za osobne asistente i tumače. Za ovaj program je utrošeno 247.888,67 kuna (Ministarstvo socijalne politike i mladih).

3. Tumač i prevoditelj odlazili su s članovima Udruge u zdravstvene ustanove radi bolje i kvalitetnije komunikacije između pacijenata i doktora te su zahvalni cjelokupnom medicinskom osoblju i liječnicima koji imaju razumijevanja i uvažavaju prednost osobama s invaliditetom prilikom dolaska na liječničke i specijalističke preglede.

4. U sklopu programa javnih radova, koje financira Hrvatski zavod za zapošljavanje, tijekom 2013. godine zaposlili su 8 gluhih i nagluhih osoba na poslovima pomoći i njege u kući za stare i nemoćne članove. Od ukupno 440 korisnika programa njih 16 su bile osobe s invaliditetom. Pomoć se sastojala od obavljanja kućanskih poslova (spremanje, peglanje, čišćenje, odlazak liječniku, odlazak u trgovinu ili ljekarnu). Sredstva za plaće osigurana su putem Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, ali djelomično i od vlastitih prihoda članarine. Također, jedan magistar ekonomije zaposlen je u Udruzi na radnom mjestu administrator stručni-suradnik.

5. U suradnji s GPP-om i Upravnim odjelom za socijalnu skrb i zdravstvo Grada Osijeka, nezaposlene gluhe osobe, studenti i učenici ostvaruju besplatnu mjesečnu kartu za cijelu godinu kako bi dolazili na druženja u Udrugu, ali i na druge kulturne, sportske i rekreacijske sadržaje u gradu Osijeku.

6. Udruga raspolaže s dvoranom za stolni tenis, šah i streljaštvo za koju plaća mjesečni najam Gradu Osijeku u iznosu od 1.243,66 kuna. U društvenim prostorijama se održava i natjecanje u pikadu, belotu, stolnom tenisu, šahu, streljaštvu, ali i druga razna druženja te kreativne radionice. U 2013. godini dobili su sredstva od Osječko-baranjske županije za uređenje društvenih prostorija te su tako za adaptaciju utrošili 5.314,79 kuna. Za najam prostora Udruga godišnje Gradu Osijeku isplati iznos od 14.923,92 kuna.

7. Udruga je uz suglasnost Grada Osijeka putem Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u 2013. godini zaposlila 8 gluhih i nagluhih osoba. Utrošena su sredstva u iznosu od 133.261,88 kuna.

8. Udruga je u 2013. godini obilježila Međunarodni dan invalida tako što su se članovi Udruge družili kroz natjecanje u belotu. Međunarodni tjedan gluhih obilježila je zadnjeg tjedna u mjesecu rujnu raznim kulturnim zbivanjima. Utrošeno je 9.875,88 kuna (Grad Osijek, Osječko-baranjska županija, HSGN, donacije). Predstavnici Udruge su povodom obilježavanja "Dana volontera" održali edukaciju zainteresiranim građanima o znakovnom jeziku.

Udruga gluhoslijepih osoba grada Osijeka i Osječko-baranjske županije izvještava da su organizirali stručna predavanja za liječnike, socijalne radnike i druge javne djelatnike te da su kroz aktivnosti udruge putem info pultova i sudjelovanjem u medijima podigli svijest javnosti i stručnjaka o postojanju gluhoslijepeće kao jedinstvenog oštećenja. Suradnici na projektima bili su: Hrvatski savez gluhoslijepih osoba "Dodir", Grad Osijek, Osječko-baranjska županija, Hrvatski institut za lokalnu samoupravu, Proni - centar za socijalno poučavanje, Centar za socijalnu skrb, Volonterski centar Osijek, Medicinska škola Osijek, Medicinski fakultet Osijek, Filozofski fakultet Osijek, sve osnovne i srednje škole u Osijeku i regiji, Lions club "Mursa", Nova Akropola, Športski objekti Osijek i Športska udruga slijepih "Svjetlost". Utrošena su sredstva u iznosu od 15.000,00 kuna (Grad Osijek, Osječko-baranjska županija, vlastita sredstva).

Udruga za Down sindrom Osječko-baranjske županije i grada Osijeka je početkom godine sudjelovala u javnoj tribini pod nazivom "Mi živimo u zajednici s Vama". Programom je bila predviđena kratka rasprava tijekom koje je bio osiguran tumač prevoditelj hrvatskog znakovnog jezika. Tribina je održana na Svjetski dan autizma a na inicijativu i prijedlog Povjerenstva za osobe s invaliditetom Grada Osijeka. Tribina je, pored upoznavanja javnosti o mjerama koje se kontinuirano poduzimaju u realizaciji temeljnih načela Strategije, rezultirala utvrđivanjem mjera koje se još trebaju aktivirati te tko su nosioci provedbe utvrđenih mjera.

Udruga je tijekom 2013. godine provodila sljedeće aktivnosti:

1. Edukaciju stručnjaka koji djeluju prema osobama s invaliditetom putem seminara na Katoličko bogoslovnom fakultetu u Đakovu.

2. Organizirala je druženje i proslavu uskrasnih i božićnih blagdana s djecom u vrtićima, Centrom za odgoji i obrazovanje "Ivan Štark" i članovima Udruge. Udruga je posjetila dječje kazalište Branka Mihaljevića u Osijeku u predstavama "Jaje", "Anđeli" i "Zeko, Zriko i Janje", a tijekom godine bili su i stalni gosti Udruge Mogu i Delfin te su koristili terapijsko jahanje i plivanje, uz adekvatno osoblje.

3. Udruga je organizirala humanitarni koncert Luke Nižetića u TC Portanova i tom prilikom predstavila svoj rad široj javnosti. Na isti način se predstavila u obilježavanju svjetskog dana zdravlja, ali putem štanda u ulici Lorenza Jagera.

4. Članovi Udruge (djeca) integrirani su u redovne vrtiće u Osijeku, u posebne odjele u redovnoj školi (školska dob) te im je osigurana stalna edukacija u Centru za odgoji i obrazovanje "Ivan Štark".

5. Udruga je opskrbljena novim didaktičkim materijalima za edukacijski i rehabilitacijski rad. Neki od materijala su obruči za provođenje tjelesnih aktivnosti, čunjevi za kuglanje sa spužvastom loptom, bicikli i slično. Svaki dodatni materijal jedan je korak u pomoći kod odgoja i obrazovanja djece s teškoćama.

6. Udruga je dana 21. ožujka 2014. godine u Osijeku na trgu Ante Starčevića organizirala proslavu "Dana djece s Down sindromom" gdje je imala i svoj štand na kojemu je dijelila promotivni materijal.

7. Udruga je surađivala s Udrugom Mogu, Delfin, MRO, Novi dan, Dar te s Centrom za odgoj i obrazovanje "Ivan Štark". Članovi Udruge i volonteri cijele godine pripremaju različite programe (dramske, glazbene i likovne) kojima se djeca i Udruga predstavljaju ostalim obrazovnim ustanovama u gradu Osijeku s ciljem naglašavanja važnosti postojanja i poboljšanja same kvalitete življenja djece s teškoćama u razvoju s naglaskom na djecu s Down sindromom.

Udruga Mogu - terapijsko, rekreativno i športsko jahanje za osobe s posebnim potrebama je tijekom 2013. godine provodila slijedeće aktivnosti:

1. Upoznavala odgojno-obrazovne ustanove s programskim djelovanjem Udruge te održavala ciljane susrete predstavnika Udruge s učenicima i studentima. Suradnja je ostvarena sa sljedećim fakultetima: Ekonomski fakultet, Filozofski fakultet, Studij sestinstva. Većina studenata, koja je i sama po prvi put probala jahati, vidi djelotvornost ovakvih oblika rehabilitacije za djecu s teškoćama u razvoju. Nadalje, Isusovačka klasična gimnazija godišnjim planom i programom školske godine predviđa posjet Udruzi. Učenici svih razrednih odjeljenja upoznali su se s programima i radom Udruge te aktivno i danas sudjeluju u terapiji kao pomoćnici. Također, Poljoprivredna i veterinarska škola svake godine šalje sve veći broj učenika na praktični dio nastave u Udrugu. Utrošeno je 20.000,00 kuna (vlastiti prihod i donacija).

2. U programu terapijskog jahanja i radovima vezanim za održavanje prostora Udruge sudjeluju djeca i maloljetnici koje šalje Centar za socijalnu skrb, kao izvršitelje posebne obveze humanitarnog rada. Kod djece koja dolaze u Udrugu iz Centra za odgoj i obrazovanje "Ivan Štark" najčešća oštećenja su cerebralna paraliza i kod takve djece ostvarili su rezultate u poboljšanju općeg tjelesnog stanja, ojačanje mišićnog tonusa, bolje razvijen balans, simetrija i motorika, poboljšanje emocionalnog stanja, veće samopouzdanje i osjećaj pripadnosti zajednici. Kod djece s problemima u ponašanju i učenju iz Osnovne škole Antun Mihanović i Doma za djecu Klasje razvili su komunikacijske i socijalne vještine, povećali su razinu znanja i motivaciju za sudjelovanje u aktivnostima, razvili su radne navike i osjećaj odgovornosti kroz brigu o konjima, povećali su emocionalnu inteligenciju i prihvaćenost te samopouzdanje kroz stjecanje jahačkih vještina. Utrošena su sredstva u iznosu od 28.000,00 kuna (Grad Osijek i Osječko-baranjska županija). Rezultati organiziranja redovnih sportskih treninga dresurnog jahanja za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom bolje psihofizičko stanje korisnika sportskih programa, bolja integracija u društvo i povećan broj korisnika u sportskim programima Udruge.

Društvo za pomoć mentalno retardiranim osobama Osijek izvještava da su tijekom 2013. godine:

1. Organizirali predavanja i radionice za voditelja i članove udruga osoba s invaliditetom u cilju postizanja što bolje psihosocijalne stabilnosti i osnaživanja za stjecanje sposobnosti samozastupanja osoba s invaliditetom, a u suradnji s Centrom za odgoj i obrazovanje "Ivan Štark", Udrugom Mogu - terapijsko, rekreativno i športsko jahanje za osobe s posebnim potrebama te Udrugom "G.P.Osječka škola". Utrošena sredstva: 6.000,00 kuna (Ministarstvo socijalne politike i mladih). Sama Udruga Mogu - terapijsko, rekreativno i športsko jahanje za osobe s posebnim potrebama izvještava da je organizirala pojedinačna predavanja namijenjena roditeljima djece s teškoćama u razvoju, a u suradnji s Centrom za socijalnu skrb Osijek. Tijekom predavanja pružali su psihosocijalnu podršku za 15 roditelja djece s teškoćama u razvoju koje su educirali o vrstama teškoća, načinima pružanja podrške, prihvaćanju posebnosti, kako se nositi sa stresom, kako kontrolirati negativne emocije te kakav učinak na sposobnosti i vještine njihove djece ima terapijsko jahanje. Utrošena sredstva: 30.000,00 kuna (Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina RH).

2. Upoznavali su učenike s ovom skupinom osoba s invaliditetom, a s ciljem razbijanja stigmi i predrasuda prema osobama s mentalnom retardacijom. Rana senzibilizacija i empatija prema osobama s invaliditetom, upoznavanje mogućnosti i sposobnosti osoba s mentalnom retardacijom ključno je za njihovo lakše uključivanje u život zajednice. Suradničke institucije/organizacije u provedbi: OŠ Josipovac, OŠ Frana Krste Frankopana, OŠ Ernestinovo. Utrošena sredstva: 13.000,00 kuna (Ministarstvo socijalne politike i mladih, Grad Osijek).

3. Provodili su program poludnevnog boravka za odrasle osobe s mentalnom retardacijom koji su izašli iz sustava odgoja i obrazovanja, radnog osposobljavanja te nisu uključeni u institucionalni oblik zbrinjavanja ili neki oblik rada. Ovaj oblik socijalne skrbi i radno okupacijskog, odgojno obrazovnog aktiviranja odraslih osoba s mentalnom retardacijom kroz niz prilagođenih aktivnosti i uz

stručnu podršku podiže kvalitetu života osoba s mentalnom retardacijom, njihovih obitelji, sprječava preranu institucionalizaciju, omogućava aktivno socijalno uključivanje u život i rad lokalne zajednice. Suradničke institucije/organizacije u provedbi: Grad Osijek, Centar za socijalnu skrb Osijek, Centar za odgoj i obrazovanje "Ivan Štark". Utrošena su sredstva u iznosu od 293.583,00 kuna (Grad Osijek, Osječko-baranjska županija, Ministarstvo socijalne politike i mladih).

4. Udruga je u suradnji sa Hrvatskim zavodom za zapošljavanje preko javnih radova uposlila osobu s intelektualnim teškoćama te joj pružila podršku u obavljanju poslova pomoćne spremačice i stvorila uvjete za rad uz podršku. Suradničke institucije/organizacije u provedbi: Hrvatski zavod za zapošljavanje. Utrošena su sredstva u iznosu od 10.457,92 kuna (Hrvatski zavod za zapošljavanje).

5. Osiguravaju pružanje psihosocijalne pomoći za osobe s invaliditetom kroz korištenje usluga savjetovaništa. Suradničke institucije/organizacije u provedbi: Centar "Ivan Štark", Savez osoba s mentalnom retardacijom. Utrošena su sredstva u iznosu od 9.600,00 kuna.

6. Udruga promiče sposobnosti i mogućnosti osoba s invaliditetom, senzibilizira zajednicu na rad i rezultate rada osoba s intelektualnim teškoćama, organizira zajedničke radionice i druženja s članovima zajednice, prezentira znanja i vještine osoba s intelektualnim teškoćama. Suradničke institucije/organizacije u provedbi: Grad Osijek, osnovne škole grada Osijeka, udruge srodne djelatnosti, KUD Josipovac, Pjevačko društvo "Lipa" i Izviđačko društvo Javor. Utrošena su sredstva u iznosu od 20.000,00 kuna (Ministarstvo socijalne politike i mladih, Grad Osijek).

7. Udruga uključuje osobe s intelektualnim teškoćama u sportske aktivnosti kroz organizaciju škole plivanja i kuglanje za osobe s invaliditetom. Suradničke institucije/organizacija u provedbi: Udruga Mogu, Centar za odgoj i obrazovanje "Ivan Štark", Društvo MRO Vukovar. Utrošena su sredstva u iznosu od 25.000,00 kuna (Ministarstvo socijalne politike i mladih).

8. Registrirani su u mrežu socijalnih usluga Ministarstva sporta, politike i mladih, mrežu socijalnih usluga Osječko-baranjske Županije i da se aktivirala za uključivanje u mrežu socijalnih usluga istočne Europe i balkana (SOLIDARE).

Športska udruga slijepih "Svjetlost" izvještava da su tijekom 2013. godine:

1. Suradivali s osnovnim školama i fakultetima u Osijeku, Volonterskim centrom Tenja, Udrugom slijepih Osječko-baranjske županije i centrom za rehabilitaciju "Silver". Tijekom Međunarodnog dana bijelog štapa Udruga je organizirala inicijativu "Prošetajmo zajedno". Cilj je bio upoznati učenike s radom Udruge, upoznati ih s načinom na koji se obučavaju psi vodiči te kako se koristi Brailleov stroj za pisanje i govorna vaga. Inicijativa je bila odlična prilika da se osobe koje vide upoznaju s problemima s kojima se susreću slijepi i slabovidni u svakodnevnom kretanju gradom. U inicijativi su, između ostalih, sudjelovali i učenici OŠ Vladimira Becića, OŠ Svete Ane, OŠ Jagode Truhelke, OŠ "Tin Ujević", OŠ Tenja, OŠ Frana Krste Frankopana i OŠ Dobriša Cesarić. Putem medija i javnih manifestacija dijelili su letke o djelovanju Udruge. Utrošena su sredstva u iznosu od 2.000,00 kuna (donacije, sponzorstvo i vlastita sredstva).

2. Organizirali Međunarodno kuglačko natjecanje (utrošena sredstva: 8.000,00 kuna), "Dan bijelog štapa" gdje provode akciju "Prošetajmo zajedno" (utrošena sredstva: 5.000,00 kuna), Šahovski memorijal "Jure Grahovac" (utrošena sredstva: 2.500,00 kuna), tri pikado utakmice druge regije i pikado memorijal "Ivana Mučela" (utrošena sredstva: 4.300,00 kuna), Međunarodni dan osoba s invaliditetom (utrošena sredstva: 1.000,00 kuna).

3. Izradili taktilni vodič u prostorijama izložbenog prostora za slijepce i gluhe osobe te su prilagodili umjetnička djela za razgledavanje slijepih (taktilno i zvučno). Također, na javnim manifestacijama pod nazivom "Prošetajmo zajedno", koje već dugi niz godina Udruga organizira u suradnji s Volonterskim Centrom-Tenja, ukazivali su na probleme na terenu sa kojima se suočavaju u svakodnevnom životu prilikom samostalnog kretanja. Utrošena su sredstva u iznosu od 800,00 kuna.

4. Promicali pozitivnu sliku osoba s invaliditetom uz pomoć Povjerenstva za osobe s invaliditetom na web stranici Grada Osijeka kako bi se kratkim prikazom njihovih aktivnosti u slici i riječi postupno mijenjala i jačala svijest javnosti prema osobama s invaliditetom. Utrošena su sredstva u iznosu od 1.000,00 kuna (vlastiti udio u volontiranju).

5. Sudjelovali su u sustavu natjecanja prve lige HKLS, a njihovi članovi nastupali su na državnim ekipnim, pojedinačnim i međunarodnim natjecanjima. Udruga je na edukaciju za voditelja sporta i rekreacije invalidnih osoba, koju provodi Hrvatska Olimpijska Akademija u suradnji sa Hrvatskim paraolimpijskim odborom, poslala samo jednu osobu zbog nedostatka financijskih sredstava. Utrošena su sredstva u iznosu od 15.000,00 kuna.

Športska udruga slijepih "Svijetlost" izvještava da je osječki gradonačelnik Ivan Vrkić donirao program Open Book (koji im je nedostajao) kao nezamjenjivo pomagalo za slijepe osobe, a služi kao pomoć za snimanje dokumenata i pretvaranje tekstualne dokumentacije u elektronske deizi, mp3 i tekstne dokumente.

Športski klub osoba s invaliditetom "Dlan" Osijek izvještava da su proveli projekt koji nudi edukativno-rehabilitacijske programe za osobe s invaliditetom. Glavni cilj programa je edukacija osoba s invaliditetom, razvijanje vještina i iskustava te razvijanje onih potencijala i talenta koji nisu bili razvijeni, bilo zbog neadekvatnog školovanja, nedovoljne podrške i poticaja, teškoća u komunikaciji ili nemogućnosti pristupa informacija. Isto tako, cilj je bio da se onim osobama s invaliditetom koje su kasnije izgubile neke od ekstremiteta pruži pomoć i podrška u prilagodbi novom načinu života. Programom "jačanje i poticanje prava osoba s invaliditetom" unaprijedili su proces identifikacije osoba s invaliditetom koji je bio od iznimne važnosti za početak odgovarajućih oblika i metoda edukacije. Udruga je pojačala razvoj psihološkog profila, samopouzdanja, osviještenosti te komunikacije i socijalnih vještina. Utrošena su sredstva u iznosu od 7.000,00 kuna.

Društvo multiple skleroze Osječko-baranjske županije je provođenjem projekta "Osobni asistent" članovima omogućili da postanu društveno aktivniji, da imaju osjećaj da su korisni članovi društva, da imaju veću kontrolu odlučivanja i kvalitetniji odnos u obitelji. Utrošena su sredstva u iznosu od 274.648,00 kuna (Ministarstvo socijalne politike i mladih). Za sudjelovanje u programu "Pomoć u kući" financiranog od strane Hrvatskog zavoda za zapošljavanje utrošena sredstva iznose 57.112,00 kuna.

Udruga također izvještava da su tijekom 2013. godine poticali aktivnosti osoba s invaliditetom u kreiranju i provođenju posebnih projekata i programa za osobe s različitim vrstama oštećenja kroz kreativne radionice. Ukupno utrošena sredstva: 4.000,00 (Grad Osijek, Grad Belišće). Nadalje, Društvo potiče razvoj mreže i udruživanje udruga sukladno zajedničkim interesima u provođenju projekata i programa. Proveli su projekt "SOS-MS, Baza podataka" u suradnji sa Savezom društva multiple skleroze Hrvatske. Utrošena su sredstva u iznosu od 1.850,00 kuna (Nacionalna zaklada razvoj civilnog društva).

Društvo invalida cerebralne i dječje paralize Osijek izvještava da su javno predstavili programe i projekte udruga osoba s invaliditetom te da su mjere provodili u suradnji sa Savezom organizacija invalida Osječko-baranjske županije, Upravnim odjelom za socijalnu skrb i zdravstvo i ostalim članicama Saveza. Poticali su na veću kontrolu, primjenu i provedbu Zakona o prostornom uređenju i gradnji te Pravilnika o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjenom pokretljivosti. Društvo također izvještava da su organizirali edukacije davatelju usluga prijevoza o primjeni i korištenju prijevoznih sredstava.

Gradsko društvo Crvenog križa Osijek, udruga koja je registrirana i djeluje po posebnom Zakonu, izvještava da je u program "Škole u prirodi" te rekreativno-terapeutske aktivnosti u Centru za edukaciju Gradskog društva Crvenog križa Osijek u Orahovici ukupno bila uključena 41 osoba s invaliditetom. Program je obuhvaćao korištenje bazena i obuku neplivača osoba s invaliditetom. Suradnja je ostvarena s osnovnim školama s područja Grada Osijeka i udrugom "Moje dijete". Ističu da su sudjelovali s profesionalcima, volonterima i materijalnim sredstvima u organizaciji obilježavanja Međunarodnog dana bijelog štapa u akciji "Prošetajmo zajedno".

- ***mjere i aktivnosti koje su provodile obrazovne institucije na području Grada Osijeka***

Centar za odgoj i obrazovanje "Ivan Štark" izvještava da su tijekom 2013. godine:

1. Ostvarili suradnju s učenicima osnovnih i srednjih škola te vrtića u zajedničkoj realizaciji kulturnih, sportskih i projektnih aktivnosti. Dugo godina ostvaruju suradnju s udrugom Mogu za terapijsko jahanje. Na prostorima Udruge realizirali su izvannastavne aktivnosti dva puta tjedno.

2. Suradivali s partnerskim udrugama te zajedno sudjelovali u raznim akcijama i javnim tribinama (Svjetski dan osoba s Down sindromom, Svjetski dan osoba s autizmom, Međunarodni dan osoba s invaliditetom). Organizirali su skupni roditeljski sastanak s prigodnom tematikom - Pravilna prehrana učenika s teškoćama u razvoju.

3. Pomogli u pokretanju novog projekta u koji su uključene učiteljice koje su prošle adekvatnu edukaciju. One su u okviru programa mobilne službe pružale odgojno-obrazovnu podršku učenicima, učiteljima i stručnim suradnicima u dvije srednje škole, a to su Poljoprivredna i veterinarska škola Osijek i Trgovačka i komercijalna škola "Davor Milas" Osijek.

4. Ustupali prostorije za organizirano provođenje sportsko-rehabilitacijskih radionica za djecu s autizmom. Također, ustupali su prostor za polaganje ispita iz tradicionalnog aikida za učenike Centra i učenike drugih osnovnih škola.

5. Provodili preventivne programe u svezi zaštite od zlostavljanja, educirali učenike s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom u slučaju nasilja i zlostavljanja (CAP program), provodili mjere zaštite u skladu s protokolom o postupanju škole u slučaju nasilja.

6. Realizirali su zapošljavanje uz podršku putem sporazuma o partnerstvu (Grad Osijek i Trgovački centar Baumax). Četiri korisnika svakog utorka i četvrtka provode radno-okupacijske aktivnosti u TC "Baumax". Jedan korisnik svakodnevno provodi radno-okupacijske aktivnosti u prostorima Grada Osijeka, Kuhačeva 9 i jedan korisnik je uključen u kuhinju Centra.

7. U suradnji s Udrugom gluhih i nagluhih Osječko-baranjske županije, već godinama educiraju svoje učitelje hrvatskom znakovnom jeziku radi pomoći učenicima s oštećenjem sluha. Za učenike koji imaju dodatnih teškoća u svladavanju nastavnih sadržaja izrađeni su individualni programi iz hrvatskog jezika (15) i matematike (16). Također, organizirali su posebnu edukacijsko-rehabilitacijska pomoć iz hrvatskog jezika (18) i matematike (18), koju provode učitelji tih predmeta i učitelji na produženom boravku.

8. Održali su kao i prethodnih godina program "Škole u prirodi" i obuku neplivača Halliwick metodom rada na Gradskim bazenima.

9. U suradnji s Udrugom studenata AIESEC Osijek, osigurao studentsku praksu jednom studentu psihologije iz Indije. Praksa je trajala osam tjedana, točnije od 1. listopada do 28. studenog 2013. godine, a izvodio ju je uglavnom u odgojno-obrazovnim skupinama učenika s autizmom (4 sata dnevno).

Osnovna škola Mladost osigurala je za slijepu djevojčicu (4. razreda) stroj za pisanje i minimalan broj udžbenika na Brailleovom pismu, dok za ostalu potrebnu opremu nemaju sredstava. Također ističu da škola u granicama svojih mogućnosti osigurava dostupnost školskih prostora, sadržaja i stručne pomoći dvjema učenicima s posebnim potrebama.

Osnovna škola Grigor Vitez izvještava da je u dogovoru sa članovima HVIDRA-e ustupila školsku dvoranu za sportske aktivnosti.

Osnovna škola Jagode Truhelke izvještava da je Udruga paraplegičara i tetraplegičara Osječko-baranjske županije - Upit - održala tribinu za učenike 6. i 7. razreda o rizičnom ponašanju koje može biti uzrokom ozljeđivanja i invaliditeta. Utrošena sredstva iznose 100,00 kuna (vlastita sredstva). Također izvještavaju da je zaposlenica škole, kao osoba s invaliditetom u kolicima, održala radionicu za učenike u školi s temom "Poštivanje različitosti" te 3 predavanja za studente i učitelje na Učiteljskom fakultetu s temom "Studenti s invaliditetom i učitelji" i "Učiteljica u kolicima" te naglašavaju da su joj osigurali osobnog asistenta za pomoć u obavljanju zadaća učiteljice razredne nastave.

Osnovna škola Dobriša Cesarić obilježila je Dan bijelog štapa u organizaciji Športske udruge slijepih "Svjetlost" i Volonterskog centra Tenja. U akciji "Prošetajmo zajedno" ukazalo se na važnost i značaj problema s kojima se slijepe i slabovidne osobe svakodnevno susreću. Škola je u akciji imala po 2 predstavnika iz svakog razreda (od 5.-8. razreda). Sudeći po dojmovima učenika, akcija je uvelike doprinijela njihovoj senzibilizaciji za svakodnevne poteškoće i izazove slijepih i slabovidnih osoba te da sudjelovanje u akciji planiraju i za sljedeću godinu. Nadalje, Škola izvještava da su, u suradnji s Udrugom gluhih i nagluhih Osječko-baranjske županije, održali za učenike četvrtih razreda (50 učenika) sat hrvatskog jezika s temom "Znakovni jezik - uvjet ravnopravnosti gluhih". Sat je bio interaktivnog karaktera, te su učenici imali priliku upoznati se s osnovama znakovnog jezika i čuti o njegovoj važnosti za gluhe i nagluhe osobe. Škola je provela projekt "Naša kap za snažniji slap", koji je uključivao tri aktivnosti: "Upoznajmo svijet tišine" - voditeljica radionice, učiteljica i pripravnice upoznale su djecu sa svijetom gluhih osoba kako bi naučili neke osnove znakovnog jezika; "Znakovni jezik" - na inicijativu učenika da prošire svoje znanje o znakovnom jeziku, učiteljica je pozvala gosta predavača (Marinu Kristek) kako bi djeci što više približili kulturu i jezik gluhih i nagluhih osoba; "Poštovanje različitosti" - učenici Škole jedan dan su proveli u Osnovnoj školi "Ivan Štark"

Škola također napominje da je 14. ožujka 2013. godine u školi organizirali stručno usavršavanje za učitelje i stručne suradnike s temom "Inkluzija učenika s teškoćama u redovni obrazovni sustav, izrada prilagođenih programa i individualizirani pristup" u trajanju od dva sata. Stručno usavršavanje održano je u suradnji s Agencijom za odgoj i obrazovanje. Svi sudionici detaljno su upoznati s najnovijim nastojanjima vezanim za rad s djecom s poteškoćama u redovnoj školi, zakonskim okvirom i osnovnim smjernicama vezanim za izradu prilagođenih programa i sustavnog praćenja djece s teškoćama. Također, bili su sudionici radnog sastanka u Osnovnoj školi "Mladost" (3. listopada 2013.), na kojemu su prisustvovali stručni suradnik, pedagog i tri razrednice koje u svojim razredima imaju učenike s poteškoćama. Projekt je realiziran u suradnji sa Edukacijsko-rehabilitacijskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu i partnerom Gradom Osijekom. Tema projekta bila je "Ispitivanje socijalne uključenosti i kvalitete podrške u sustavima predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja za djecu i učenike s poremećajem iz autističnog spektra (PAS) i deficitom pažnje i hiperaktivnim poremećajem". Škola je na sjednici učiteljskog vijeća Škole (19. studenoga 2013. godine), u sklopu redovnog programa stručnog usavršavanja učitelja na školskoj razini, održala edukaciju pod nazivom "Učenici s ADHD/ADD dijagnozom u redovnoj školi". Voditelj projekta bio je stručni suradnik pedagog.

Osnovna škola Vladimira Becića izvještava da su se učitelji upoznali s metodama rada s učenicima s posebnim potrebama u sklopu svog individualnog plana stručnog usavršavanja.

Osnovna škola Tin Ujević redovito šalje stručnu službu (defektologa, psihologa i pedagoga) na stručne skupove iz područja njihovih djelatnosti. Školski psiholog je sudjelovao u projektu IPA IV "Ispitivanje socijalne uključenosti i kvalitete podrške u sustavima predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja za djecu i učenike s poremećajem iz autističnog spektra (PAS) i deficitom pažnje te hiperaktivnim poremećajem (ADHD)".

Osnovna škola August Šenoa izvještava da na stručnim skupovima i stručnim učiteljskim vijećima educira učitelje i stručne suradnike o specifičnostima rada s osobama s invaliditetom. Teme tih skupova su: "Inkluzija učenika s teškoćama u razvoju", "Autizam", "ADHD" i slično. Škola se

pridružila realizaciji projekta "Pokušaj hodati u mojim cipelama", obilježavanju Dana bijelog štapa i Dana svijesti o autizmu. Također napominju da su povećali satnicu rada školskog pedagoga na puno radno vrijeme te da imaju 3 asistenta u nastavi za rad s djecom s poteškoćama kojima pružaju superviziju (ADHD).

Osnovna škola Svete Ane izvještava da su na sjednici Učiteljskog vijeća održali predavanje za učitelje na temu "Rad s djecom s poremećajima", a održala ga je gošća defektologinja. Školska je liječnica u listopadu 2013. godine održala predavanje o djeci s epilepsijom zbog učenika koji se upisao u prvi razred.

Škola je u okviru programa Zavoda za zapošljavanje "Stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa" primila stručnu suradnicu pripravnicu psihologinju. Za potrebe pomoći učenici 1.b koja boluje od epilepsije. U okviru programa Zavoda za zapošljavanje "Mladi za mlade" primila je pomagačicu u nastavi koja prati učenicu za vrijeme nastave i u produženom boravku.

Učenici trećih razreda 24. svibnja 2013. godine posjetili Dom za samostalno stanovanje Inkluzija, s ciljem ostvarenja školskog projekta "Različitost". Pjesmom, plesom i igrokazom pokazali su svoju zainteresiranost i otvorenost u prihvaćanju drugih. Kroz realizaciju projekta "Različitost" učenici su obilazili ustanove, pozivali roditelje i goste s ciljem razvijanja prijateljstva i osvješćivanja ljepote različitosti u međuljudskim odnosima. Provodile su se brojne kreativne i zanimljive radionice na temu "Različiti - jednako vrijedni", "Različitost među spolovima", "Kroz pjesmu i ples", "Različiti - pa šta!", "Različita zanimanja su jednako vrijedna", "Prijatelj u invalidskim kolicima", "Izrada taktilne slikovnice za slijepe i slabovidne".

Obilježili su Tjedan mobilnosti i Međunarodni dan osoba s invaliditetom kroz razne aktivnosti za učenike.

Osnovna škola Frana Krste Frankopana je 6. svibnja 2013. godine održala edukaciju "Inkluzija" o učenicima s teškoćama u redovnom obrazovnom programu, izrada prilagođenih programa i individualizirani pristup. Edukacija je održana pod vodstvom defektologinje Sande Zlatarić, a u organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje. Škola navodi da su u prošloj godini četiri učenika imala Rješenje o školovanju uz pomoć asistenta u nastavi zbog poteškoća iz područja poremećaja u ponašanju (ADHD).

Također navode da su obilježili Međunarodni dan osoba s invaliditetom i Međunarodni dan volontera. Tijekom tih dana učenici razredne nastave sudjelovali su u brojnim edukacijama temeljem slikovnice "Bontončić ili kako svima biti prijatelj", gledanjem bajke na znakovnom jeziku "Kraljevna na zrnju graška", upoznavanjem djece s Brailleovim pismom putem taktilne slikovnice.

Osnovna škola Josipovac izvještava da je nabavila stručnu literaturu za rad s učenicima po prilagođenom programu. U školi učenici s teškoćama u razvoju imaju pravo na kvalitetno, besplatno, osnovno i prema individualnim potrebama prilagođeno obrazovanje.

Osnovna škola Ljudevita Gaja je u organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje provela edukaciju učitelja i stručnih suradnika na stručnim skupovima. Edukaciju su proveli kao pripremu za prihvatanje učenika sa oštećenjem vida u prvi razred, a u organizaciji Centra za odgoj i obrazovanje "Vinko Bek" Zagreb. Edukacije za djecu sadržavale su 15 radionica na teme: "Izrada didaktičkog materijala", "Ples zemlje smijalice i zemlje plesalice", "S onu stranu ogledala", "Mali muranovci", "Poleti u moj svijet", "Samo moja matematika", "Slikom u moj svijet", "World cafe", "Različitosti", "Film", "Moj prijatelj" i "Poduzetništvo, prozor u svijet". Ukupno je utrošeno 4.070,10 kuna (Agencija za odgoj i obrazovanje, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Grad Osijek). Nadalje, u Školi je realiziran projekt "Pokušaj hodati u mojim cipelama" u suradnja s Kliničkim bolničkim centrom Osijek, gdje se kroz radionice i tribine upoznalo učitelje, roditelje i djecu sa potrebama, o najnovijim saznanjima o autizmu i iskustvima roditelja djeteta s autizmom. Cilj edukacija je bio senzibilizirati sudionike za osobe u bližoj i široj okolini koje imaju autizam. Ukupno utrošena sredstva: 2.045,04 kuna (Vlastita sredstva i donacija).

Škola izvještava da pružaju podršku učenicima sa ADHD-om, a sve s ciljem osamostaljivanja i pripreme za život. Iz tih razloga škola ima veću potrebu za asistentima u nastavi u odnosu na prošlu godinu. Također navode da je tema Integriranog dana bila posvećena osobama s autizmom, kojega su obilježili kroz niz aktivnosti. Posjećenost je bila izuzetno velika, a provedena edukacija je podijeljena u dva predavanja sa radionicama. Za učenike je pripremljeno 15 različitih tematskih, praktičnih i sportskih aktivnosti.

Osnovna škola Retfala izvještava da je školske godine 2013/2014 u prvi razred upisan učenik koji ima poteškoće u kretanju. Za njega je ishođeno Rješenje za rad po prilagođenom programu i pomoć asistenta u nastavi.

Pučko otvoreno učilište Osijek izvještava da su educirali jednu slijepu djevojku u neformalnom programu škole za likovnu umjetnost "Kist", u trajanju od 20 školskih sati.

- ***mjere i aktivnosti koje su provodile tvrtke, javna poduzeća i ustanove na području Grada Osijeka***

Zračna luka Osijek izvještava da su postojeće mjere za osobe s invaliditetom sljedeće: ulaz u putničku zgradu je prilagođen ulasku/izlasku putnika sa smanjenom pokretljivošću na način da je napravljena kosa ravnina obložena keramičkim pločicama, na parkiralištu postoje kosine za dolazak i odlazak s parkinga putnika sa smanjenom pokretljivošću i osoba s invaliditetom, toaleti u putničkoj zgradi, prostor i prolazi u putničkoj zgradi su tako uređeni da ostavljaju dovoljno mjesta za prolaz putnika sa smanjenom pokretljivošću. Rezervirana parkirališna mjesta ispred putničke zgrade izlaz/ulaz dolaznog/odlaznog prostora su u istom nivou s vanjskim prostorom te omogućuju lagani prijelaz iz/u putničke zgrade prema stajanci/zrakoplovu. Zračna luka Osijek posjeduje invalidska kolica kojima, po potrebi, može pomoći putnicima sa smanjenom pokretljivošću pri dolasku do zrakoplova, odnosno dolasku u putničku zgradu poslije iskrcavanja iz zrakoplova te posebna "uska" invalidska kolica kojima je moguće unijeti osobu s invaliditetom u zrakoplov. Propisan je program i procedura prihvata i otpreme putnika sa smanjenom pokretljivošću i osoba s invaliditetom koji je sastavni dio Aerodromskog priručnika koji je odobren od Agencije za civilno zrakoplovstvo. Također, putnici s posebnim potrebama mogu se za pomoć obratiti na šalteru za informacije ili bilo kojem otvorenom šalteru za registraciju putnika na let.

Gradski prijevoz putnika Osijek d.o.o. obavlja prijevoz osoba s invaliditetom temeljem ugovora sklopljenog između Grada Osijeka i GPP-a. Tijekom 2013. godine prevezeno je 5.569 osoba s invaliditetom. Prema kalkulaciji, ukupni trošak na godišnjoj razini za ovu uslugu iznosi 520.000,00 kuna. Grad Osijek, po navedenom ugovoru, plaća 360.000,00 kuna neto troškova, a 160.000,00 kuna neto troškova ide na teret GPP-a.

Gradski prijevoz putnika Osijek d.o.o. izvještava da je u GPP-u zaposleno 345 radnika, od kojih je 14 osoba s invaliditetom.

Vodovod Osijek d.o.o. je na dan 31. prosinca 2013. godine imao 677 radnika od čega 29 osoba s invaliditetom, odnosno jednu osobu sa invaliditetom na 23 radnika, čime udovoljava tada važećim zakonskim odredbama o zapošljavanju najmanje jedne osobe sa invaliditetom na 25 radnika i to do 31. prosinca 2014. godine. S obzirom na restrukturiranje Društva 1. prosinca 2013. godine i razdvajanje tržišnih cjelina iz komunalnog djela, broj radnika u Društvu smanjio se za 40%. S obzirom na navedeni proces, broj zaposlenih sa invaliditetom smanjio se na 22 radnika, a 3 invalidne osobe otišle su sa 31. prosincem 2013. godine u prijevremenu mirovinu. Naime, na dan 4. ožujka 2014. godine Vodovod-Osijek d.o.o. ima ukupno 377 radnika od kojih su 19 radnika osobe s invaliditetom. Sukladno novom Zakonu o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (NN157/13) koji je stupio na snagu 1. siječnja 2014. godine, Vodovod-Osijek d.o.o. ispunjava obveznu kvotu zapošljavanja osoba s invaliditetom po članku 8. koji određuje da obvezna kvota ne može biti manja od 2% niti veća od 6% od ukupnog broja zaposlenih radnika kod Poslodavca.

Sukladno gore navedenom obvezna kvota Vodovod-Osijek d.o.o. na dan 4. ožujka 2014. godine iznosi cca 5%. Utrošena su sredstva u iznosu od 2.474.105,83 kuna. Također su provodili aktivnosti poticanja uvođenja alternativnih oblika rada na način da se osobama sa invaliditetom osigura pristup radnom mjestu, osiguraju odgovarajući uvjeti rada, prilagodi infrastruktura i prostor, korištenje radne opreme, a uz minimalan teret za poslodavca. Utrošena sredstva za provedbu ove aktivnosti tijekom 2013. godine procjenjuje se na 14.000,00 kuna.

Zavod za stanovanje d.o.o. Osijek izvještava da su u zakupljenom objektu koji je u vlasništvu Grada Osijeka, a među zaposlenicima ima jednog invalida rada čija je plaća sufinancirana i od strane Grada Osijeka.

Unikom d.o.o. za komunalno gospodarstvo je sukladno članku 8. Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba sa invaliditetom, od ukupno 336 radnika ima zaposleno 18 osoba s invaliditetom.

Tržnica d.o.o. je zaključila Sporazum o suradnji, Ugovor o donaciji i Ugovor o radno-okupacionoj aktivnosti za dva korisnika s Udrugom za promicanje inkluzije. Utrošena su sredstva u iznosu od 12.000,00 kuna.

Regionalna veletržnica Osijek d.d. izvještava da zapošljava radnika (vagara) kod kojeg od 2009. godine postoji profesionalna nesposobnost temeljem čl. 34. st. 1. ZOMO uz kontraindikacije - profesionalno upravljanje vozilima u javnom prometu, veća psihofizička naprezanja, dobar sluh i rad s ljudima.

Športski objekti d.o.o. su u suradnji s Gradom Osijekom i raznim udrugama osoba s invaliditetom pomažu organizaciji raznih humanitarnih priredbi u objektima po povlaštenoj cijeni. Bez naknade su ustupili objekte za održavanje koncerta humanitarnog karaktera za pomoć osobama s invaliditetom i Državnog prvenstva u sjedećoj košarci za osobe s invaliditetom. Navode kako su zaključili ugovor s Udrugom za promicanje inkluzije iz Osijeka o zapošljavanju tri štíćenika na poslovima čišćenja i uređenja u Nastavno športskoj dvorani Gradski vrt i Stadiona Gradski vrt na pola radnog vremena. Utrošena su sredstva u iznosu od 25.200,00 (Športski objekti d.o.o.). Također izvještavaju da su osobama s invaliditetom omogućili lakši pristup radi korištenja objekta Srednjoškolskog igrališta, odnosno sprava za vježbanje. Utrošena su sredstva u iznosu od 8.000,00 (Športski objekti d.o.o.).

Hrvatska gospodarska komora, Županijska komora Osijek izvještava da je 14. veljače 2013. godine organizirala kampanju za zapošljavanje osoba s invaliditetom i senzibiliziranje poslodavaca za zapošljavanje osoba s invaliditetom ukazivanjem na mjere i poticaje koji se mogu koristiti prilikom zapošljavanja. Tom prilikom prezentirana je mjere aktivne politike zapošljavanja putem Hrvatskog zavoda za zapošljavanje. Tema prezentacije bila je poticanje i sufinanciranje zapošljavanja za poduzetnike koja je bila namijenjena trgovačkim društvima, obrtima, udrugama, ustanovama i institucijama Osječko-baranjske županije.

Dom za psihički bolesne odrasle osobe Osijek izvještava da su javna ustanova čiji je osnivač Republika Hrvatska. Jedan od odjela Doma je Odjel za pomoć i njegu u kući koji je 1982. godine počeo s radom. Pomoć i njega u kući obuhvaća više vrsta praktične pomoći (npr. zadovoljavanje društvenih svakodnevnih potreba) osobama koje imaju osigurane stambene i druge uvjete za život, ali im je zbog tjelesnog, mentalnog, intelektualnog/osjetilnog oštećenja ili trajnih (povremenih) promjena u zdravstvenom stanju prijeko potrebna pomoć i njega druge osobe. Ministarstvo nadležno za socijalnu skrb je 2009. godine odlukom odredilo različite cijene za pojedine vrste usluga, a iste se kreću od 10,00 do 35,00 kuna. Upravno vijeće Doma je donijelo Odluku o subvencioniranju cijena najskupljih usluga (32,00 i 35,00 kuna po satu) za korisnike čiji prihod ne prelazi više od 2.500,00 za samca ili po članu obitelji. Subvenciju koristi 55% korisnika pomoći i njege koju pruža Dom. Prosječan broj korisnika svih usluga koje pruža Dom mjesečno je oko 100, a pruženo je 7.397 sati usluga pomoći i njege u kući u 2013. godini, dok je u istoj toj godini pripremljeno i distribuirano

10.999 toplih obroka. Odjel u svom radu surađuje s Centrom za socijalnu skrb Osijek, liječnicima obiteljske medicine, patronažnom službom pri Domu zdravlja, ustanovama za zdravstvenu njegu u kući i pojedinim udrugama. Djelatnost Doma je proširena i na organizirano stanovanje (za sada 6 stambenih zajednica u kojima je smješteno ukupno 20 korisnika) u cilju što bolje integracije osoba sa trajnim promjenama u zdravstvenom stanju. Utrošena su sredstva u iznosu od 100.000,00 kuna (Grad Osijek).

Sukladno Nacionalnoj strategiji, **Grad Valpovo** u okviru svojih financijskih mogućnosti kontinuirano surađuje s udrugama i Centrom za socijalnu skrb na provođenju mjera i aktivnosti za osobe s invaliditetom. Sufinancirano je šest udruga s ukupno 19.312,50 kuna i to Klub za pomoć psihotraumatiziranim hrvatskim braniteljima "3. travanj 92" s 3.250,00 kuna, Udrugu invalida rada, Belišće s 2.375,00 kuna, Udrugu gluhih, slijepih i oboljelih od multiple skleroze s 3.000,00 kuna, Klub liječenih alkoholičara s 3.000,00 kuna, Udrugu invalidne djece Valpovštine "Zvono" 2.500,00 kuna te Udrugu invalidnih osoba "MI" s 5.187,50 kuna.

IV. PROVOĐENJE MJERA I AKTIVNOSTI NACIONALNE STRATEGIJE OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE U 2013. GODINI

Već donošenjem prve Nacionalne strategije za osobe s invaliditetom, 2003. godine Osječko-baranjska županija aktivno se uključila u njezino provođenje, prvenstveno u uklanjanju arhitektonskih barijera u ustanovama kojima je osnivač. U razdoblju od 2003. - 2012. godine:

- u osnovnim školama ugrađeno je 13 dizala ukupne vrijednosti 3.527.865,00 kuna i 41 rampa ukupne vrijednosti 720.142,00 kuna
- u srednjim školama ugrađeno je 6 dizala ukupne vrijednosti 2.404.313,00 kuna i 19 rampi ukupne vrijednosti 558.969,00 kuna
- u zdravstvenim ustanovama ugrađeno je 7 dizala ukupne vrijednosti 4.202.072,00 kuna i 30 rampi ukupne vrijednosti 1.165.293,00 kuna
- u domovima za starije i nemoćne osobe ugrađena su 2 dizala ukupne vrijednosti 999.444,00 kuna
- za potrebe zgrade Županije u Osijeku, Županijska 4 nabavljen je gusjeničar vrijednosti 85.000,00 kuna, a uz zgradu u ulici Braće Radića 4 ugrađena je rampa za koju je utrošeno 125.000,00 kuna.

Dakle, ugrađeno je ukupno 28 dizala, 91 rampa i nabavljen jedan gusjeničar u ukupnoj vrijednosti 13.788.098,00 kuna.

U tom periodu sufinanciran je veliki broj projekata udruga osoba s invaliditetom i njihovih obitelji. Samo je za razdoblje od 2009. - 2013. godine sufinancirano preko 230 projekata za što je utrošeno oko 1.250.000,00 kuna.

Financijska pomoć pružena je i pojedincima povodom pojedinačnih zahtjeva za nabavku ortopedskih pomagala, za osiguravanje osobnog asistenta u nastavi, za troškove prijevoza do škole i slično.

Već duži niz godina iz proračuna Županije financira se program "Inkluzija - radna okupacija štíćenika" Osječkog centra za inkluziju iz Osijeka za koji je u 2013. godini izdvojeno 30.000,00 kuna, a kojim je omogućena radna okupacija dvoje štíćenika "Inkluzije" s većim motoričkim i intelektualnim teškoćama na poslovima uređenja okoliša zgrade Osječko-baranjske županije u Županijskoj 4 i jednog štíćenika na istim poslovima na lokaciji Europske avenije 11 te projekt Udruge "Moje dijete" "Za osmijeh djeteta u prirodi" za čiju provedbu je iz Proračuna Županije za 2013. godinu izdvojeno 50.000,00 kuna. Projekt "Za osmijeh djeteta u prirodi" program je rehabilitacijskog kampa djece oboljele i liječene od malignih bolesti, leukemije i limfoma koji se provodi u Centru za edukaciju Gradskog društva Crvenog križa Osijek u Orahovici. Program je strukturiran kroz obvezni dio koji obuhvaća rad stručnog tima s djecom u radionicama i neobaveznog dijela koji predviđa izlete, terapeutsko jahanje, rekreaciju, šetnju u prirodi. Svi su programi prilagođeni potrebama i uzrastu

djece. Uspješnom rehabilitacijom djece posredno se utječe i na obitelj oboljelog koja je također emocionalno i materijalno ugrožena. Programom su obuhvaćeni i roditelji oboljele djece ili braća i sestre. Program predviđa radne terapije koje se provode kroz gore navedene radionice uz stručni nadzor i koordinaciju.

U 2013. godini, po prvi puta, za projekt "Kvaliteta života osoba s invaliditetom i djece s poteškoćama u razvoju" osigurano je 88.000,00 kuna. Utrošene su 53.400,00 kuna i to za:

1. M.H. iz Dalja (osobni podaci u Upravnom odjelu za zdravstvo i socijalnu skrb) u iznosu od 2.000,00 kuna, za troškove prijevoza djeteta s poteškoćama u razvoju u školu "Ivan Štark" u Osijeku,
2. Udruga oboljelih branitelja Istočne Slavonije iz Osijeka, 5.000,00 kuna, za kupnju ortopedskog pomagala (proteze) ratnom vojnom invalidu,
3. Udruga roditelja djece s posebnim potrebama "Baranjski leptirići" iz Belog Manastira, 2.000,00 kuna, za provođenje programa "Pomoći sebi i drugima",
4. Društvo osoba s invaliditetom "Baranjsko srce" iz Belog Manastira, 4.000,00 kuna, za troškove prijevoza člana udruge N.R. (osobni podaci u Upravnom odjelu za zdravstvo i socijalnu skrb) na rehabilitaciju u Rovinj,
5. Udruga oboljelih branitelja Istočne Slavonije iz Osijeka, 3.000,00 kuna, za troškove liječenja S.J. (osobni podaci u Upravnom odjelu za zdravstvo i socijalnu skrb),
6. Udruga gluhih i nagluhih Osječko-baranjske županije, 5.000,00 kuna, za troškove preuređenja prostorija i poboljšanja kvalitete rada Udruge,
7. Savez za sport i sportsku rekreaciju osoba s invaliditetom Osijek - "SPORIN, 3.000,00 kuna, za troškove organizacije prezentacije invalidskih športova na "Tjednu sporta i sportske rekreacije osoba s invaliditetom Osijek 2013.",
8. S.B. iz Brezika Našičkog (osobni podaci u Upravnom odjelu za zdravstvo i socijalnu skrb), 1.200,00 kuna, za sufinanciranje kupovine slušnog pomagala za sina P.B.,
9. Regionalni savez udruga invalida iz Belišća u iznosu od 3.000,00 kuna, za provođenje programa rada Udruge,
10. M.S. iz Hrastina (osobni podaci u Upravnom odjelu za zdravstvo i socijalnu skrb), 5.000,00 kuna, za kupovinu invalidskih kolica djetetu oboljelom od teškog oblika cerebralne paralize,
11. Udruga paraplegičara i tetraplegičara Osječko-baranjske županije, 2.000,00 kuna, za provedbu projekta "Kako nas vidite",
12. Glas čovječnosti - Udruzi za potporu osoba s invalidnošću i hendikepom Osječko-baranjske županije, 1.000,00 kuna, za organiziranje tribine pod nazivom: Prava i obveze osoba s invaliditetom na temelju važećih odredbi Zakona o socijalnoj skrbi i Zakona o mirovinskom osiguranju,
13. Ž.K. iz Đurđanaca (osobni podaci u Upravnom odjelu za zdravstvo i socijalnu skrb), 2.200,00 kuna, za troškove školovanja,
14. Regionalni savez udruga invalida iz Belišća, 10.000,00 kuna, za uređenje i opremanje prostorija,
15. T.S. iz Breznice Našičke (osobni podaci u Upravnom odjelu za zdravstvo i socijalnu skrb), 5.000,00 kuna, za kupovinu prijenosnog kisika.

Iz Proračuna Županije u 2013. godini temeljem Natječaja za financiranje programskih aktivnosti udruga od interesa za Osječko-baranjsku županiju financirane su sljedeće udruge osoba s invaliditetom i članova obitelji osoba s invaliditetom:

a) za programe iz područja zdravstva (u ukupnom iznosu 73.000,00 kuna)

1. Društvo osoba s invaliditetom "Baranjsko Srce", Beli Manastir, 3.000,00 kuna, Prevencija - uspješno liječenje,
2. Invalidsko društvo ILCO, Osijek, 2.000,00 kuna, Resocijalizacija osoba operiranih od raka debelog crijeva,
3. Klub laringektomiranih osoba, Osijek, 3.000,00 kuna, Život nakon laringektomije V,
4. Klub liječenih žena na dojci MAMMAE, Osijek, 10.000,00 kuna, Jesen u MAMMAE klubu,

5. Udruga 100%-tnih HRVI I. skupine, Osijek, 10.000,00 kuna, 11. zdravstveno-savjetodavni simpozij,
 6. Udruga za pomoć osobama s invaliditetom "Duga" Općine Semeljci, 3.000,00 kuna, 4. Dugine igre,
 7. Udruga žena protiv raka "Roseta", Đakovo, 3.000,00 kuna, Održavanje predavanja i radionica s ciljem ranog otkrivanja raka dojke.
- b) za programe iz područja socijalne skrbi (u ukupnom iznosu 34.000,00 kuna)
1. "Glas čovječnosti" - Udruga za potporu osoba s invaliditetom i hendikepom OBŽ, Osijek, 2.000,00 kuna, "Osječko-baranjski" san,
 2. Boćarski klub VID, Beli Manastir, 2.000,00 kuna, Boćanjem do socijalizacije i integracije,
 3. Boćarski klub invalida "Lastavice", Đakovo, 2.000,00 kuna, Boćajmo Zajedno
 4. Društvo za pomoć mentalno retardiranim osobama Osijek, Osijek, 3.000,00 kuna, "Poludnevni boravak" - priprema za samostalni život,
 5. Klub roditelja i djece s teškim invaliditetom "Novi dan", Osijek, 5.000,00 kuna, I mi smo djeca vesela,
 6. Mogu - terapijsko, rekreacijsko i sportsko jahanje za osobe s posebnim potrebama, Osijek, 3.000,00 kuna, Terapijski program za djecu s teškoćama u razvoju,
 7. Regionalni savez udruga invalida, Belišće, 3.000,00 kuna Utjecaj i primjena novih tehnologija na osobe s invaliditetom,
 8. Savez organizacija invalida Osječko-baranjske županije, Osijek, 3.000,00 kuna, Memorijalni turnir "Kadira Maretić",
 9. Športski klub osoba s invaliditetom "Dlan", Osijek, 2.000,00 kuna, Jačanje i promicanje prava osoba s invaliditetom na području Osječko-baranjske županije i Grada Osijeka,
 10. Udruga gluhih i nagluhih Osječko-baranjske županije, Osijek, 5.000,00 kuna, Vjetar tišine,
 11. Udruga gluhoslijepih osoba grada Osijeka, Osijek, 4.000,00 kuna, Uključivanje gluhoslijepih osoba u zajednicu kroz učenje Brailleovog pisma,
 12. Udruga osoba s invaliditetom, Našice, 3.000,00 kuna, Znanjem do promjena,
 13. Udruga osoba s invaliditetom "MI" Valpovo, Vaplovo, 3.000,00 kuna, "MI ZA MI",
 14. Udruga paraplegičara i tetraplegičara Osječko-baranjske županije, Osijek, 3.000,00 kuna, Kako nas vidite?!,
 15. Udruga slijepih Osječko-baranjske županije, Osijek, 5.000,00 kuna, Progovorimo o potrebama slijepih,
 16. Udruga za pomoć osobama s mentalnom retardacijom, Đakovo, 5.000,00 kuna, "Budi mi podrška!",
 17. Zajednica udruga HVIDR-a Osječko-baranjske županije, Osijek, 20.000,00 kuna, Samopomoć i psihopomoć invalida, branitelja i njihovih obitelji,
- c) za programe braniteljskih udruga proizašlih iz Domovinskog rata (u ukupnom iznosu 59.000,00 kuna)
1. Baranjska udruga hrvatskih branitelja oboljelih od PTSP-a, Beli Manastir, 3.000,00 kuna, Reduciranje simptoma PTSP-a kroz radionice, grupne terapije i sportsko rekreativni sadržaj,
 2. Udruga hrvatskih vojnih invalida Domovinskog rata, Bilje, 3.000,00 kuna, Obilježavanje Dana državnosti i druženje udruga HVIDR-a,
 3. Udruga hrvatskih vojnih invalida Domovinskog rata, Osijek, 50.000,00 kuna, Samopomoć i psihopomoć invalida, branitelja i njihovih obitelji,
 4. Udruga HVIDR-a Đurđenovac, Đurđenovac, 3.000,00 kuna, Športski susreti branitelja i invalida Domovinskog rata istočne Slavonije.

Za programe i projekte koje su udruge provodile tijekom godine, a koji su ocijenjeni važnim za određene skupine građana Županije, konkretno za osobe s invaliditetom i djecu s poteškoćama u razvoju, osigurana su određena sredstva u Proračunu Županije na posebnim pozicijama, a sredstva su udrugama dodijeljena po zahtjevu temeljem rješenja Župana i to za:

- a) za programe i projekte iz područja zdravstva (u ukupnom iznosu 32.300,00 kuna)
1. Liga protiv raka Našice, 2.000,00 kuna, za provođenje "Nacionalnog programa ranog otkrivanja raka dojke",
 2. Liga protiv raka Đurđenovac, 2.000,00 kuna, za edukacijska predavanja i pomoć članovima udruge,
 3. Klub pustolova Roota iz Sesveta, 2.000,00 kuna, za humanitarno putovanje Hrvoja Jurića "Preko Alpa do Nordkampa" u sklopu projekta "Darujmo ružičasti život" kojeg organizira DONNA Hrvatske, koalicija za borbu protiv raka dojke.
- b) za programe i projekte iz područja socijalne skrbi (u ukupnom iznosu 59.000,00 kuna)
1. Udruga invalida rada iz Đakova, 1.500,00 kuna, Za troškove odlaska članova udruge u Zdravstveno turistički centar Banja Vrućica,
 2. Udruga invalida rada iz Đakova, 2.000,00 kuna, za sufinanciranje godišnje izvještajne skupštine,
 3. Udruga za Down sindrom Osječko-baranjske županije i Grada Osijeka, 5.000,00 kuna, za humanitarni koncert "Zraka svjetlosti za djecu sunca",
 4. Udruga gluhih i nagluhih Osječko-baranjske županije, 1.800,00 kuna, za sudjelovanje na znanstvenom simpoziju "Što znamo o Hrvatskom znakovnom jeziku nakon 12 godina lingvističkih istraživanja",
 5. Udruga gluhih i nagluhih Osječko-baranjske županije, 2.000,00 kuna, za sufinanciranje obilježavanja Međunarodnog dana gluhih,
 6. Športska udruga slijepih "Svjetlost" iz Osijeka, 5.000,00 kuna, za sufinanciranje 5. Međunarodnog kuglačkog natjecanja za slijepce "SPORT SLIJEPIH OSIJEK 2013",
 7. Udruga za Down sindrom Osječko-baranjske županije i Grada Osijeka u iznosu od 2.000,00 kuna, za rad s djecom s Down sindromom,
 8. Udruga za pomoć osobama s mentalnom retardacijom iz Đakova, 5.000,00 kuna, za obilježavanje 40. obljetnice postojanja udruge,
 9. Savez organizacija invalida Osječko-baranjske županije iz Osijeka, 2.000,00 kuna, za provođenje projekata vezanih uz poboljšanje kvalitete života osoba s invaliditetom i djece s poteškoćama u razvoju,
 10. Boćarski klub osoba s invaliditetom "Osječki osmijeh" iz Osijeka, 3.000,00 kuna, za troškove odlaska na Prvenstvo Hrvatske u boćanju za osobe sa 100% invaliditetom IV. završno kolo u Puli,
 11. Boćarski klub "Vid" iz Belog Manastira, 1.500,00 kuna, za dodjelu prigodnih paketića djeci povodom Božićnih blagdana,
 12. Udruga Poljski cvijet iz Belog Manastira, 1.500,00 kuna, za pomoć osobama s invaliditetom, socijalno ugroženim osobama, starijim i nemoćnim osobama.
- c) za programe i projekte braniteljskih udruga proizašlih iz Domovinskog rata
1. Udruga hrvatskih vojnih invalida Domovinskog rata - Udruga HVIDR-a Đurđenovac, 2.000,00 kuna, za troškove organiziranja memorijalnog sportskog susreta HVIDR-i.

I na kraju, u upravnim tijelima Osječko-baranjske županije od ukupno 170 radnika, 6 radnika ima rješenje o određenom stupnju invaliditeta.

V. OBLICI SKRBI ZA OSOBE S INVALIDITETOM KOJE NAPODRUČJU OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE PROVODE CENTRI ZA SOCIJALNU SKRB, CENTAR ZA PROFESIONALNU REHABILITACIJU OSIJEK I HZZ - PS OSIJEK

S danom 31. prosinca 2013. godine u evidenciji Centra za socijalnu skrb Beli Manastir pravo na doplatu i njegu u punom opsegu imalo je 304 korisnika, pravo na doplatu i njegu u smanjenom opsegu imalo je 430 korisnika, pravo na osobnu invalidninu imalo je 157 korisnika, pravo

na status roditelja njegovatelja imalo je 45 roditelja, pravo na naknadu do zaposlenja imalo je 75 korisnika, uslugu smještaja u dom socijalne skrbi za osobe s tjelesnim, mentalnim ili psihičkim oštećenjem imao je 71 korisnik, uslugu smještaja u obiteljski dom za osobe s tjelesnim, mentalnim ili psihičkim oštećenjem imalo je 12 korisnika, uslugu smještaja u centrima za inkluzivnu podršku imalo je 5 korisnika te uslugu smještaja u udomiteljsku obitelj je imalo 15 korisnika.

Osobama s invaliditetom i djeci s teškoćama u razvoju **Centar za socijalnu skrb Donji Miholjac** osigurava prava temeljena na Zakonu o socijalnoj skrbi. Najčešće je to pravo na doplatu za pomoć i njegu, osobnu invalidninu, na naknadu do zaposlenja i skrb izvan vlastite obitelji. Tjelesno ili mentalno oštećene osobe te psihički bolesne osobe, uz navedena prava, istovremeno mogu biti korisnici i osnovnih prava iz sustava socijalne skrbi.

U 2013. godine Centar je imao 282 korisnika doplatka za pomoć i njegu, 47 korisnika osobne invalidnine, 20 roditelja njegovatelja, 29 korisnika na naknadu do zaposlenja, 25 korisnika ostalih socijalnih usluga.

Osobe s invaliditetom putem **Centra za socijalnu skrb Đakovo** ostvaruju pravo na osobnu invalidninu, doplatu za pomoć i njegu, na naknadu do zaposlenja, pomoć za uzdržavanje, pomoć i njegu u kući, skrb izvan vlastite obitelji, pomoć za uključivanje u programe redovnih škola (integracija), troškove prijevoza radi osposobljavanja za samostalan rad i samozbrinjavanje te jednokratnu novčanu pomoć. Roditelji djece s težim tjelesnim ili mentalnim oštećenjima ostvaruju pravo na status roditelja njegovatelja.

2013. godine navedena prava koristilo je 451 osoba s invaliditetom, od toga 324 odraslih osoba i 1127 djece. Od toga pravo na osobnu invalidninu ostvaruje 225 korisnika, pravo na naknadu do zaposlenja ima 59 korisnika, pravo na doplatu za pomoć i njegu u punom iznosu ostvaruju 53 odrasla korisnika, a doplatu za pomoć i njegu u smanjenom iznosu ima 34 korisnika (25 odrasla osoba i 9 djece). Pravo na pomoć za uzdržavanje ostvaruje 78 korisnika (66 odraslih osoba i 12 djece). Pravo na pomoć i njegu u kući, u okviru koje se pruža usluga organiziranja prehrane, odnosno nabava i dostava gotovih obroka u kući, ostvaruju 3 odrasle osobe. Pravo na skrb izvan vlastite obitelji kao stalni smještaj ostvaruje 39 osoba (od toga 21 odrasla osoba i 18 djece). 20 korisnika smješteno je u dom socijalne skrbi, 15 korisnika u udomiteljsku obitelj, 2 korisnika u obiteljski dom, a 2 su korisnika organiziranog stanovanja. Pravo na pomoć pri uključivanju u program odgoja i obrazovanja (integracija) ima 6 korisnika. Pravo na uslugu stručne pomoći u obitelji (patronaža) ostvaruje 47 korisnika. Pravo na status roditelja njegovatelja ostvaruje 69 roditelja.

U 2013. godini osobama s invaliditetom odobrena je 91 jednokratna novčana pomoć (od toga za 41 dijete i za 50 odraslih osoba s invaliditetom).

U evidenciji **Centra za socijalnu skrb Našice** s danom 31.12.2013. godine nalazilo se ukupno 1663 osobe s invaliditetom, a koje su korisnici nekog od prava ili usluga iz sustava socijalne skrbi. Prema tome pravo na doplatu za pomoć i njegu u punom opsegu ostvarilo je 938 korisnika, pravo na doplatu za pomoć i njegu u smanjenom opsegu 399 korisnika, pravo na osobnu invalidninu 184 korisnika, pravo na status roditelja njegovatelja ostvaruje 45 roditelja, pravo na naknadu do zaposlenja 72 korisnika, uslugu smještaja u dom socijalne skrbi za osobe s tjelesnim, mentalnim ili psihičkim oštećenjem 5 korisnika, uslugu smještaja u obiteljski dom za osobe s tjelesnim, mentalnim ili psihičkim oštećenjem 2 korisnika, uslugu smještaja u centrima za inkluzivnu podršku 1 korisnik te uslugu smještaja u udomiteljsku obitelj 17 korisnika.

U 2013. godini **Centra za socijalnu skrb Valpovo** izvještava da su osobe s invaliditetom ostvarile sljedeća prava: doplatu za pomoć i njegu u smanjenom iznosu 153 korisnika, doplatu za pomoć i njegu u punom iznosu 178 korisnika, osobna invalidnina 117 korisnika, status roditelja njegovatelja i status njegovatelja ostvaruje 45 roditelja, smještaj u udomiteljsku obitelj 53 korisnika, smještaj u obiteljski dom 16 korisnika, smještaj u dom socijalne skrbi 23 korisnika, pomoć u kući 46 korisnika te naknada do zaposlenja 56 korisnika.

Centar za socijalnu skrb Osijek pruža svim građanima, uključujući i osobe sa invaliditetom, široki spektar prava utemeljenih Zakonom o socijalnoj skrbi, Obiteljskim zakonom, a okvirno su to novčane pomoći i različite usluge socijalne skrbi.

U 2013. godini Centar izvještava da su osobe s invaliditetom ostvarile sljedeća prava: osobna invalidnina 362 korisnika, doplatka za pomoć i njegu 974 korisnika, status roditelja njegovatelja 71 korisnik, pomoć i njega u kući 43 korisnika te smještaj u ustanovi 153 korisnika i to 103 odrasle osobe i 50 djece.

Centar za profesionalnu rehabilitaciju izvještava da je provođenje i praćenje profesionalne rehabilitacije tijekom 2013. godine izvršeno je za 5 osiguranika koji su ostvarili pravo na profesionalnu rehabilitaciju putem HZ MIO Područna služba Osijek i to:

- 2 osiguranika s priznatim statusom pripadnika Hrvatske vojske i
- 3 osiguranika s priznatim statusom invalida rada.

Od navedenog broja za jednog osiguranika pripadnika Hrvatske vojske koji provodi rehabilitaciju na Ekonomskom fakultetu Osijek za zvanje organizacija i menadžment Centar obavlja praćenje profesionalne rehabilitacije, a za četiri osiguranika vrši provođenje profesionalne rehabilitacije koje se obavlja u Centru putem Informatičke škole i to za:

- 2 osiguranika za zvanje operater na PC-skladištar,
- 1 osiguranik za zvanje operater na PC-blagajnik i
- 1 osiguranik za zvanje knjigovodstveni operator na računalu.

S uspjehom je profesionalnu rehabilitaciju završio jedan osiguranik koji se zaposlio na odgovarajući posao. Za jednog osiguranika traženo je produženje profesionalne rehabilitacije u trajanju od 12 mjeseci, a rehabilitira se putem školovanja, koje je uslijedilo zbog programa obrazovne institucije. U tijeku je provođenje profesionalne rehabilitacije za 3 osiguranika u CPR-u koji završavaju s osposobljavanjem u 2014. godini.

Tijekom 2013. godine u Skloništu za žrtve obiteljskog nasilja bilo je smješteno ukupno 8 osoba s invaliditetom, od toga četvero djece s teškoćama u razvoju, 3 odrasle žene i jedna starija osoba s invaliditetom.

Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područna služba Osijek, izvještava da je organizirao različite obrazovne programe (tečajeve, radionice, okrugle stolove) u cilju osnaživanja osoba s invaliditetom i pripremanja za zahtjeve i potrebe tržišta rada, a u skladu s načelom cjeloživotnog obrazovanja. Ističu da je osnovano Povjerenstvo za ostvarivanje prava na profesionalnu rehabilitaciju. Prema Poslovniku osobe s invaliditetom podnošenjem zahtjeva za ostvarivanje prava na profesionalnu rehabilitaciju i na temelju dobivenog rješenja mogu ostvariti pravo na profesionalnu rehabilitaciju kroz jednu od navedenih mjera/aktivnosti: radno osposobljavanje, dokvalifikaciju, prekvalifikaciju, uključivanje u programe za održavanje i usavršavanje radnih i radno-socijalnih vještina i sposobnosti u razdoblju do zapošljavanja, uključivanje u pojedinačne i skupne programe za unapređenje radno-socijalne uključenosti u zajednicu, program Radnog centra, program virtualne radionice i sl. programe regionalnih Centara za profesionalnu rehabilitaciju. Područna služba Osijek ističe da je tijekom 2013. godine imala 14 podnesenih zahtjeva za priznavanjem prava na profesionalnu rehabilitaciju po internoj uputi 18/12 kojima se priznaje/odbija pravo na profesionalnu rehabilitaciju osoba s invaliditetom, iskazanih prema podnositelju zahtjeva. Nakon procjene Profesionalnog usmjeravanja i medicine rada na profesionalnu rehabilitaciju je upućeno 12 osoba s invaliditetom. Nadalje, Područna služba Osijek organizira i potiče edukacijske programe, okrugle stolove, stručne skupove s poslodavcima u cilju senzibiliziranja za zapošljavanje osoba s invaliditetom, a to su: Sufinanciranje zapošljavanja osoba s invaliditetom iz Nacionalnog plana za poticanje zapošljavanja za 2011. i 2012. godinu (uključeno: 11 osoba, trošak: 633.799,92 kuna); Sufinanciranje/financiranje zapošljavanja nezaposlenih osoba u javnom radu (91 osoba, 1.251.712,28 kuna); Potpora za samozapošljavanje "Tvoja inicijativa - tvoje radno mjesto" (6 osoba, 243.550,40 kuna) te Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa (3 osobe, 30.893,64 kuna).

Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područna služba Osijek izvještava da je sudjelovala na tribini koju je organizirao Grad Osijek - Povjerenstvo za osobe s invaliditetom pod nazivom "Mi živimo u zajednici s Vama". Tribina je organizirana u svrhu prezentiranja Mjera za aktivno uključivanje osoba s invaliditetom u zajednicu. Javna pravobraniteljica za osobe s invaliditetom je organizirala tribinu pod nazivom: "Savjetovanje osoba s invaliditetom s područja Osječko-baranjske županije", na koju su bile pozvane sve institucije koje rade s osobama s invaliditetom. Nadalje, predstavnik HZZ-a je sudjelovao na radionici s temom o planiranju županijskih socijalnih usluga. Radionica je održana za radnu skupinu za planiranje županijskih socijalnih usluga kroz program EU za Hrvatsku IPA Komponenta IV - Razvoj ljudskih potencijala.

VI. ZAKLJUČAK

Temeljem podataka dostavljenih Osječko-baranjskoj županiji za 2013. godinu, a u svrhu izrade ovog Izvješća, može se zaključiti da je većina jedinica lokalne samouprave na području Županije provodila određene aktivnosti iz Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osoba s invaliditetom, odnosno da su jedinice lokalne samouprave, sukladno mogućnostima, provodile aktivnosti koji doprinose poboljšanju života osoba s invaliditetom.

Kako je iz Izvješća vidljivo puno značajnija sredstva za provedbu ovih aktivnosti osiguravaju gradovi, budući da raspolažu znatno većim financijskim sredstvima i stručnim kadrom, za razliku od općina koje redovito kao glavnu prepreku za veće uključivanje u provođenje mjera i aktivnosti iz Nacionalne strategije ističu upravo ograničena proračunska sredstva i nedostatak kadrova.

U Izvješću je naglašena vrlo niska obrazovna struktura osoba s invaliditetom iako se i u ovom području vide mali pomaci. Primjerice, 2010. godine na području Županije bilo je 77,4% osoba s invaliditetom bez završene osnovne škole ili sa završenom osnovnom školom, a 2013. godine 74,0%. Istovremeno se povećao i broj osoba s invaliditetom sa završenom srednjom školom.

Uključivanjem osoba s invaliditetom u sustav obrazovanja, do najviše razine, otvaraju se mogućnosti tim osobama za bolju konkurentnost na tržištu rada, odnosno bolje mogućnosti za zapošljavanje.

Iako su donošenjem nacionalnih strategija (2003. i 2007. godine) i uvođenjem institucije Pravobranitelja za osobe s invaliditetom, učinjeni znatni pomaci u ostvarivanju prava osoba s invaliditetom i izjednačavanja njihovih mogućnosti u svim društvenim sferama, još uvijek je izrazito veliki jaz u pravima i mogućnostima između osoba s invaliditetom i osoba bez invaliditeta.

Često je prepreka ostvarivanju određenih prava osoba s invaliditetom nepoznavanje tih prava. Da bi realizirali neka od svojih prava osobe s invaliditetom odnosno članovi njihovih obitelji često lutaju od institucije do institucije. Stoga se ukazuje potreba osnivanja točke na kojoj bi osobe s invaliditetom, odnosno članovi obitelji tih osoba, mogle dobiti informaciju o svojim pravima, barem na regionalnoj razini. Možda bi jedno od rješenja bilo osnivanje dislociranih ureda Pravobranitelja za osobe s invaliditetom na način kako je to riješeno s uredima Pravobranitelja za djecu. Ako takvo rješenje nije moguće, potrebno je sagledati mogućnost rješavanja tog pitanja na lokalnoj razini.

I na kraju, važno je ponoviti da osobe s invaliditetom čine preko 10% ukupnog broja građana, odnosno zauzimaju značajno mjesto u društvu i potencijal su koji društvo treba iskoristiti, a time osigurati i osobama s invaliditetom da se osjećaju korisnim članovima koji neće živjeti isključivo od socijalne pomoći i na marginama društva.